

časopis
SLOGA

70 LET
KS

1947 - 2017
KUD SLOGA

ČASOPIS SLOGA

Letnik XV

Številka 1, december 2017

IZDAJATELJ

KUD Sloga, Črni Vrh 84, 5274 Črni Vrh nad Idrijo

GLAVNA UREDNICA

Polona Rudolf Žigon

UREDNIŠTVO

Tatjana Fajdiga, Lovrenc Habe, Nataša Hvala, Meta Pivk, Katarina Rudolf, Tjaša Rupnik

LEKTORIRANJE

Janja Habe, Nataša Hvala

OBLIKOVANJE

Janez Hvala

NASLOVNICA

Zmagovalna fotografija 3. fotografskega natečaja KUD Sloga

avtorica fotografije: Helena Felc Žveplan

PREDZADNJA STRAN

Moški pevski zbor Pobje

avtor fotografije: Robert Zabukovec

ZADNJA STRAN

Ženski pevski zbor Ivan Rijavec in Baki Jashari

avtorica fotografije: Patricija Bizjak

NAKLADA

400 izvodov

TISK

Birografika Bori d.o.o. Ljubljana

Beseda glavne urednice

Iztekajoče se leto nam je nasulo veliko najrazličnejših dogodkov in doživetij. Za vsakega je bilo posebno na drugačen način. Posebno pa je bilo tudi za člane Kulturno-umetniškega društva Sloga, ki je v letu 2017 praznovalo 70 let delovanja, in tudi letošnji Časopis Sloga je posvečen tej obletnici. V vseh teh letih smo krajanom Črnovrške planote ponudili veliko prireditev, ki so bile bolj ali manj številčno obiskane. Zaradi praznovanja obletnice smo se letos potrudili še toliko bolj. Pripravili smo več prireditev, ki so bile posvečene našemu jubileju. Te prireditve so v časopisu označene z jubilejnim logom KUD Sloga.

Za uspešno delovanje KUD Sloga so zaslužni člani društva, ki so neumorno delovali za kulturno dobrobit kraja. Pripravljali so prireditve, igrali v gledaliških igradah, skrbeli za dvorano in opravili še veliko majhnih del, ki so potrebna za tekoče delovanje, a marsikdaj neopažena. Neopažen pa njihov trud ni ostal med ostalimi člani društva. Prav zato smo na osrednji prireditvi za častno članico društva sprejeli dolgoletno predsednico Marjetko Rupnik. Njen portret si lahko preberete v letošnjem časopisu. Spodaj pa lahko vidite fotografijo članov KUD Sloga, ki so ob obletnici prejeli zlato značko Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti za več kot 15 let dela v ljubiteljski kulturi.

Da je bilo društvo v vseh teh letih res aktivno na več področjih, priča tudi dejstvo, da so se iz našega društva rojevala nova. Vsi trije odrasli pevski zbori, ki delujejo na naši planoti, so nekaj časa delovali tudi pod okriljem KUD Sloga, danes pa so vsi trije organizirani kot samostojna društva in uspešno delujejo. Za dva od njih, Moški pevski zbor Pobje in Ženski pevski zbor Ivan Rijavec, je letošnje leto še posebej pomembno. Pobje so prejeli Pirnatovo nagrado, pevke ženskega zbora, ki so naslednice Dekliškega pevskega zbora KUD Sloga, pa so s slavnostnim koncertom praznovale 20-letnico delovanja. Uspehov obeh zborov smo veseli tudi v KUD Sloga, zato smo jima posvetili predzadnjo in zadnjo stran našega časopisa.

Kultura je tisto, kar nas dvigne na višjo raven, nas spodbudi, da se ozremo vase, da nas prevzamejo vtisi in občutja. Ni pomembno, ali gre za dobro knjigo, gledališko predstavo ali koncert, kultura nas spremlja in, če ji dovolimo, nam da novih moči za premagovanje vsakdanjih izzivov.

Polona Rudolf Žigon

Sonja Habe

SAMA

Tam pri oknu,
v kotu sobe,
stara gospa sedi.
Njen pogled
nežno boža
vsakega,
ki v sobo stopi.
V upanju, da je pravi,
sreča se z očmi neznanca,
žalostno strmi.
Kje so moji,
hrepeni srce,
so pozabili me!

In čaka ...
na svoje otroke,
na prijatelje, sosede,
čaka, da kdo
k njej bo pristopil,
ji stisnil roko.

Lilijana Homovec

OPUSTELOST

Odtisi občasnih odnosov
ostajajo odkrito opazni
ostalim očem.
Oproščam ohlapnim okovom
obrise omamnih objemov
okorelih obljub.
Odrinjen odsotno odhajaš
objemat opitost
opustelih obrazov.

Lilijana Homovec

ČAKANJE

Čaša lipovega čveka
leze čez lapuhov laz.
Čisto lahko češe liste
ličinki lastnega čaščenja.

Lakomno čakanje čara
lepoto čistih črnih las,
lomi čvrstost lažne lire,
čez ličinko lije čas.

Čaša lipovega čveka
leze čez lapuhov laz.
Ličinki luna lepi čare
čez čakajoče lice.

Sonja Habe

NOV DAN

Vsak dan
se znova rodi,
sonce vzide,
dobro jutro zaželi.
Daj dnevu čas,
daj mu priložnosti
za prijateljstvo in mir,
srečo, ljubezen,
za delo in jelo,
za zabavo, počitek.
Ko pade mrak,
dan gre v zaton,
rekel boš,
bil je popoln.

Se leto komaj je začelo,
a že proti svojemu koncu zelo hiti,
tako se hitro je vrtelo,
da krajše je kot lansko, vsaj tako se zdi.

Mnogo nam vseeno je prineslo –
lepih in manj lepih dni,
trenutkov, polnih upanja, vedrine,
in takih, za katere bi raje videli, da jih bilo ne bi.

V nekaj verzih ga bomo na hitro preleteli,
pomembnejše dogodke omenili,
morda vmes tudi kakega izpustili,
le okrog lepših stvari se bolj vrteli.

S športnega vidika leto bilo je res uspešno.
Žogo se je brcalo, v koše metalo,
pozimi smučalo, poleti s kolesi tekmovalo,
precej medalj se je nabralo.

Pobje so Pirnatovo nagrado za petje dobili,
v Postojni so se tekmovanja udeležili,
S pevkami ŽePZ Ivan Rijavec smo njihovo 20-le-
tnico obeležili
in se z njimi veselili.

Tudi pevci, ki po Frančišku Lampetu ime imajo,
kar delovno leto puščajo za sabo.
Tudi letos so z Vrhničani zapeli,
na štirih koncertih so kot slavčki gostoleli.

Srebrno mašo sredi poletja smo obeležili,
se s slavlencem na slovesnosti zahvalili in zanj
prosili.

Popoldne z druženjem na marjetni veselici
nadaljevali,
se ob glasbi zavrteli in kak dobitok zadeli.

Gasilcem, ki čez vse leto za nas skrbijo,
ko nas poplave, ogenj in druge težave pestijo,
posebna zahvala na tem mestu zdaj gre,
vse dobro vsem njim naša srca žele.

B'k teater bil je kar aktiven.
Igro Seja v Belem Dolu so večkrat ponovili,
prisotno občinstvo razvedrili,
tudi druge dogodke popestrili, na izobraževanje
niso pozabili.

KUD Sloga letos 70-letnico praznuje,
veliko prireditev se v ta namen je priredilo,
da prav vsakemu okusu vsaj enkrat bi se ugodilo.
Zahvala vsem članom, ker vedo, da ničesar ni brez
muje.

Ogromno dela, dobre volje in pozitivne energije
je potrebno, če je dež, megla ali sonce sije.
Kdor zna, zna, tudi če ni veliko snega,
in nagrada za najboljše malo smučičšče se Pavletu, ki
mu iz srca čestitamo, v roke da.

Smučičšče Javornik je novo vodstvo dobilo,
že v novembru se je na prvo smuko vabilo.
Naj še veliko takih bo dni,
da še naš očak Javornik si mel bo dlani.

Zelo rad jih je imel on, radon, plin ta žlahtni,
res dolgo ljubi so mu bili prostori šolski,
a z vztrajnostjo so se njegovega gostovanja
znebili,
upajmo, da za zmerom bolj zdrav zrak si pribori-
rili.

So mnogo se učenci naučili in dobrega storili,
s spevoigro Kresniček se res potrudili,
s prečudovito sceno, petjem in igro so se izkazali,
številne talente razvijali in poslušalcem mnogo
dali.

Da s cestami nimamo sreče, kar lahko trdimo,
bolj kot ne povsod se z luknjami borimo.
Po dolgih mukah so cesto skozi Trebče, a le po od-
sekih, preplastili,
da le ne bi občinskega proračuna preveč spraznili.

Se mimo šole, vrtca in tam živečih enosmerno pot je
načrtovalo
in kaj hitro se je že tam divjalo, da bilo je prav nevarno,
če namesto za vse znake za asfalt in pločnik bi dali,
bi lahko se kmalu varno sem in tja peljali.

Bernardov večer smo s pesmimi obogatili,
tako in drugače vezi med sabo gradili.

Za večjo bralnost cel vikend knjigam posvetili
in na obisk v knjižnico povabili.

Društvo prijateljtev mladine se za otroke je
trudilo,
čez leto jim delavnice nudilo, organiziralo obda-
rovanje,
tudi z zbiranjem starega papirja se je pomagalo,
da več sredstev se bo lahko namenilo za izpol-
njene otroške sanje.

Na oratoriju je bilo letos največ otrok,
da je pelo in žgolelo vse naokrog.
So se igrali, delali, družili,
ob liku Marije živeti učili.

Obnovljen križev pot krasi naš božji hram,
naj h krepitvi vere pomaga nam
in da vedno bi cenili,
kar so nam predniki vrednega pustili.

Lovci so vse leto za živali skrbeli,
planinci pa za pohodne poti.
Gozdarji z lubadarjem še naprej bitko bili,
kdo jo dobil je, ne bi govorili.

Klekljarice so spet na več projektih sodelovale,
same lepe izdelke izdelovale.
Tudi letos se za lan je poskrbelo
in druženje ob njem spet bilo je veselo.

Društvo Trma bilo je zelo aktivno,
v slogi dobilo je moč.
Ko se po kraju vozilo je reli,
so složno trudili se, da kdo kam ne poč'.

Društvo Volja Idrijski Log
je pripravilo en lep sprehod.
Če ste ga zamudili,
se jim boste pa drugo leto pridružili.

V domu starostnikov so se trudili,
da bi starejšim čim več lepih uric ponudili,
zato so številne v goste povabili,
da z njimi del svojega časa so delili.

Taborniki so se veččin preživetja v naravi s
pridom učili,

se radi zbirali in družili.

Za druženje in zabavo vseh
prek KUD-a igralci, pevci in komiki bili so v
gosteh.

Ni vseeno, kdo in kako fotoparat upravlja,
da nastanejo prelepe fotografije.

Se foto natečaj je razpisalo,
precej fotografij za izbor se je nabralo.

Za vse, ki ljubijo velika platna,
sploh če na njih se kaj predvaja,
pri smučišču na prostem se je film vrtelo,
da spotoma lahko oko še zvezde na nebu je
preštel.

Govori se, da Gostilna Metka nov list je obrnila,
za vodenje se nova mlada moč je odločila.

Naj uspešno posluje še naprej,
da vsak mimoidoči rad ustavi se bo v njej.

30 V tem letu precej vode je preteklo,
žal tudi precej preblizu kakšnega poslopja.
Tudi december je ves neodločen,
ne ve, ali naj bo zasnežen ali samo namočen.

Vseh dogodkov nismo omenili,
ker zanje nismo vedeli ali pa smo nanje pozabili.

Nič za to. O marsičem boste lahko v Časopisu
Sloga brali
ali pa iz svojega spomina na plano spet zvalili.

Številne lučke bomo danes na trgu prižgali,
da simbolično stran od teme k svetlobi bi se
podali.

Naj nas v letu, ki prihaja, družijo želja,
da z vsakim korakom bomo širili le krog veselja.

Lilijana Homovec

POMEMBNO

Prepotena prihodnost
potuje po prašni poti
preko pašnika proti
preluknjani peči.
Pogašen plamen polžiže
preostanek pepela.
Prinaša pozdrav
pozabljive popolnosti
prehojene poti.
Ponosno pokima,
pomaha pozornim pogledom
pregretilih prisotnih.

Premetana preteklost.

DOGODKI OB 70-LETNICI KUD SLOGE. ČRNI VRH 2017

1

18. februar (20 udeležencev)

Koncert Jakoba Kobala

Uveljavljeni kantavtor Jakob Kobal je s spremljajočo skupino prišel in navdušil v Črnem Vrhu.

2

3. marec (75 udeležencev)

Stand UP Gašper Bergant, Jernej Celec, Marko Žerjal

Publiko so nasmejali trije priznani slovenski komiki, Bergant izrazito črn, Celec družinski, Žerjal pa pokvarjen.

3

21. april (19 udeležencev)

Potopis - Portugalska

Študentki Katja Kavčič in Liza Škrlep sta predstavili polletno študiranje in potovanje po Portugalski.

4

7. maj (20 udeležencev)

Nostalgičen večer

Govorili o preteklosti KUDA in se spominjali lepih, smešnih in nepozabnih trenutkov. Prisotne tudi tri bivše predsednice.

5

21. maj (22 udeležencev)

Potopis - Jordanija

Med sirskimi begunci v Jordaniji je pol leta živel Staša Benko.

6

7. julij (110 udeležencev)

2. Kino za luno

Ogledali smo si »Planet Samskih« pri piceriji Ski Bor. Prišla tudi polna luna.

7

7. avgust (11 in 13 udeležencev)

Kulturni dan

Ob 17h – prvi slikarski ex-tempore, ob 19h – Kulturni krožnik s Simonom Gregorčičem.

8

3. september (150 udeležencev)

Osrednji dogodek ob 70-letnici KUD Sloga

Podelitev bronastih, srebrnih in zlatih priznanj, podelitev častnega članstva, pregled kulturnega dogajanja, razstava starih fotografij in katastrske občine iz leta 1823, razstava old timerjev, skeč B'K Teatra, nastop Pobov, Žepz Ivan Rijavec, MePZ Dr. Frančišek Lampe, govori Rado Božič, Jure Kavčič, Lovrenc Habe, voditelj stand up komik Sašo Stare. Prireditvev je bila izjemno humorno obarvana, pozvali ljudi k obnovi strehe.

29. oktober (65 udeležencev)

Gostovanje gledališke skupine »Ga Pihnemo«

Predstavili so se s komedijo Gugalnik; govori o moškem gospodinju 21. stoletja.

25. november

Zaključek praznovanja 70 letnice: Film

Cena vstopnice: predlog za delovanje KUDa v prihodnosti.

Kot veste, je bilo dogodkov še več. Zabeleženi zgolj tisti, ki so se zgodili ob praznovanju naše 70 letnice. Kino za luno, Stand up, potopise in kulturni dan bomo izvajali še naprej.

Lovrenc Habe

KUD ima 70 let ... in skoraj tako staro streho

Cenjeni bralci časopisa Sloga!

Črnovrski smo res »paljeni« na kulturo. Samo pogledajte, kaj vse imamo: devet aktivnih pevskih zborov, dobro knjižnico, ki se ponaša z odlično obiskanostjo, gledališko skupino, čipkarsko šolo, glasbeno šolo, društvo klekljaric, bralsko skupino, domačo glasbeno skupino, ansambel, folklorno skupino, filmsko ekipo, nič koliko domačih glasbenikov in recitatorjev in še bi lahko našteval ljudi, ki jim je taka ali drugačna kultura blizu. Vse lepo in prav! A skoraj vsi naštetih težje delovali, če dvorane ne bi bilo.

Dovolite, da se v teh vrsticah osredotočim na našo dvorano. Prav tu je po pripovedovanjih Kulturno-umetniško društvo Sloga dobro zaživel. To se je zgodilo leta 1954. Dvorana je bila takrat daleč okrog ena najlepših. Danes se tu letno izvaja 30 prireditev in več, služi za razne vaje, posojamo jo vsem zainteresiranim in veseli me, da je Črni Vrh res tako zelo kulturno bogat. To sem se začel zavedati šele pred kratkim, ko sem videl, kako kulturno dogajanje poteka v drugih krajih in celo mestih.

V 70. in 80. letih je zaradi takih in drugačnih razmer tale prostor izgubil na kvaliteti in namembnosti. Dvorana je bila oropana balkona, zazidala so se odrska vrata, ni bilo več sanitarij. V zadnjih desetletjih pa so člani ponovno sezidali stranska vrata, naredili nove

sanitarije, novo oglasno okno, uredili arhiv in čisto sveže napeljali novo električno omrežje in uredili družabni prostor – B'kovo sobo. Seveda je šlo bolj ali manj za prostovoljno delo.

Sama dvorana pa ... lahko sami vidite, če vstopite in se ozrete v strop. Morda ne bom pregrab, če rečem, da se pogreza sama vase. In kaj je najpomembnejše?

foto: Lovrenc Habe

Zamenjati je potrebno streho, saj je voda že dobro namočila tramove in strop, da ne govorim o stenah, polnih vlage.

V KUD Sloga imamo ambicije in želje po moderniziranju dvorane, a vsi se strinjamo: najprej je potrebno zamenjati streho! In tu, dragi bralci in sokrajani, bomo potrebovali vašo pomoč, če hočemo, da bodo tudi naši otroci in vnuki deležni tako bogate kulturne hrane, kot jo ponujamo v današnjih časih. Drugo leto gremo v akcijo, pričakujemo vas!

Neža Rudolf

70 let organizirane črnovrške kulture

V nedeljo, 3. septembra 2017, smo z osrednjo slovesnostjo obeležili 70 let delovanja Kulturno-umetniškega društva Sloga iz Črnega Vrha nad Idrijo. Slovesnost smo pričeli z razstavo starodobnikov na črnovrškem trgu in si ob obujanju spominov privoščili skodelico kave ali soka.

Nadaljevali smo s programom v kulturni dvorani, kjer smo prisluhnili letošnjim občinskim nagrajencem in bivšim članom kulturnega društva – Moškemu pevskemu zboru Pobje, ki je tokrat zapel pod vodstvom Elizabete Lampe. Sledil je nagovor Rada Božiča, vodje območne izpostave Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, ki je ob visokem jubileju podelil 17 značk za več kot pet-, deset- ali petnajstletno delovanje v kulturnem društvu in 2 zlati Linhartovi znački za več kot 15-letno delovanje na področju ljubiteljske gledališke dejavnosti. V nadaljevanju smo prisluhnili tudi Mešanemu pevskemu zboru dr. Frančišek Lampe in Ženskemu pevskemu zboru Ivan Rijavec pod vodstvom zborovodje Katje Bajec Felc. Svoje čestitke in dobre želje društvu je izrekel tudi predsednik Sveta Krajevne skupnosti Črni Vrh Jurij Kavčič, na bogato kulturno in umetniško dediščino na planoti pa je opozoril tudi mladi predsednik Kulturnega društva Sloga Lovrenc Habe. V svojem nagovoru se je dotaknil problematike dotrajanosti kulturne dvorane in pridobivanja sredstev za obnovo strehe ter drugih nujno potrebnih popravil v prihodnjih letih.

Vrh slovesnosti je predstavljala

podelitev častnega članstva Marjetki Rupnik, dolgoletni predsednici društva, ki je v času svojega 23-letnega predsedovanja poskrbela za mnoge tehnične izboljšave, organizacijo arhiva ter vpeljavo mnogih prireditev, ki so danes postale že tradicionalne.

Obiskovalcem so se s skečema o zgodovini društva predstavili tudi člani domačega B'K Teatra, za sproščeno vzdušje in ogromno smeha je skozi cel humorno-slavnostni dogodek poskrbel voditelj prireditve, stand up komik Sašo Stare. V B'kovi sobi so si obiskovalci lahko ogledali razstavo starih fotografij ter predmetov, povezanih z delovanjem kulturnega društva od leta 1947 do danes. Manjkal ni niti kataster občine Črni Vrh iz leta 1823, ki ga je v ta namen posodil Arhiv Republike Slovenije.

Kot smo slišali v skeču Bk' teatra, ne smemo pozabiti, od kod smo prišli, saj bomo le tako lahko vedeli, kam sploh gremo in česa vse se bomo še lahko veselili. Zato se člani društva ob tej priložnosti zahvaljujemo vsem, ki ste del naše skupne zgodbe že 70 let, in vas vabimo k spremljanju ter soustvarjanju bogatega kulturnega programa tudi v prihodnje.

Katarina Rudolf

Razstava starih fotografij in predmetov

Fotografska razstava Življenje na Črnovrški planoti v preteklosti je nastala na podlagi fotografij, ki so jih prispevali domačini, ki so želeli sodelovati pri oblikovanju tega mozaičnega pogleda na preteklo življenje v naših krajih.

Prve fotografije smo začeli zbirati že v marcu, in sicer z željo, da predstavimo 70-letno delovanje KUD Sloga, kasneje pa se je zbiranje fotografij vsebinsko razširilo na celotno življenje v preteklosti. Fotografije dopolnjujejo še razglednice in predmeti iz arhiva društva, nekaj predmetov, ki pričajo o preteklem življenju, pa sta nam prijazno odstopila Janez in Lidija Molk. Razstavo smo popestrili še s karto katastrske občine Črni Vrh, ki nam jo je posodil Arhiv Republike Slovenije. Da zemljevid ne govori sam zase, skrbi opis takratne vasi, ki so ga z vso strokovnostjo pripravili

foto: Lovrenc Habe

nekdanji geodeti.

Ob tej priložnosti se želim zahvaliti vsem, ki ste nam prijazno odstopili svoje fotografije in nam dovolili, da jih pokažemo na prireditvi ob 70-letnici kulturnega društva.

Meta Pivk

»Fotr ti je b'k, mtka pa žajfa!«

Črnovrška gledališka skupina B'K Teater je tudi to iztekajoče se leto bila zelo aktivna na gledaliških odrih. V začetku letošnjega leta smo na črnovrškem odru uprizorili ljudem malo manj znan prizor, kaj se med predstavo dogaja v zaodruju. Tako smo lahko podali popolnoma drugačno perspektivo, kot so je vajeni. Videli so lahko naše občutke pred, med in po predstavi. Skozi celo leto smo imeli še nekaj ponovitev naše zadnje nastale komedije Seja v Belem Dolu, ki govori o tem, kako v vaško središče prispe muslimanka, ustavi poštarja, ga vpraša za navodilo v smeri do nemškega Hamburga in odide naprej. Razburjeni župan skliče sejo, na kateri sledijo izjave posameznih krajanov, ki skozi svoje oči edinstveno opišejo dogodek, ki se je zgodil v Belem Dolu. Predstave smo imeli na različnih koncih Slovenije od februarskega nastopa v Radečah, kjer smo na slavnostni proslavi ob kulturnem dnevu našo komedijo uprizorili trinajstič. Odpravili smo se tudi v Borovnico, kjer smo v tamkajšnjem kulturnem domu MKD Arterija pokazali, kaj se je zgodilo v Belem

Dolu. Igrali smo tudi v Lučinah v kulturnem domu. Ljudje so nas povsod sprejeli odprti rok in bili z našo predstavo izredno zadovoljni. Zagotovo lahko potrdim, da smo s svojo predstavo zajeli vse generacijske skupine, kar je eden izmed glavnih ciljev ustvarjalcev predstave. Vsekakor ima skupina željo po čim večjem izobraževanju, zato se, kar se le da, udeležujemo raznoraznih delavnic na gledališkem področju. Ene izmed delavnic je organiziral tudi mentor naše skupine Žiga Žveplan. Sestavljajo jo štirje sklopi o govoru in nastopu nasploh, igranju vlog, improvizaciji in javnem nastopanju, kjer Žiga svoje znanje predaja mladim perspektivnim igralcem.

Naša ekipa se je zelo dobro povezala, poznamo drug drugega, zato vemo, kaj od koga na odru pričakovati. Konec koncev je odnos med igralci najpomembnejši faktor, da je predstava sploh lahko uspešna. Sama

foto: Boštjan Tavčar

menim, da smo z gledališko skupino na Črnovrškem zadeli bistvo, saj Črni Vrh potrebuje tovrstnega predstavnika kulture. Ljudje po tem povprašujejo in se za to tudi zanimajo. Gledališče je in bo nekaj, kar bo vedno drugačno, nepredvidljivo, razgibano, in to ljudje iščejo. Nekaj, česar še niso videli. In to Vam zagotovi naša skupina. Mi bomo poskrbeli, da kultura

na Črnovrškem ne bo izginila.

Lovrenc Habe

Večer nostalgije

Obletnice so pravi čas, da pogledamo nazaj in analiziramo dogodke ter se posmejemo raznim pripetljajem. Prav to so naredili tudi v Črnem Vrhu 7. maja, ko so v KUD Sloga ob 70. obletnici pripravili nostalgični večer.

Sprva so prebrali, kot so ugotovili kasneje, precej skop pregled ustvarjanja v 70 letih društva. Prisotni so se strinjali z zapisi, ki ga hrani društveni arhiv in govori o kulturnem dogajanju pred in med 1. svetovno vojno in po njej. Prav tako so bili podatki o kulturnem dogajanju med 2. svetovno vojno in takoj po njej, ko je takrat prosvetno kulturno umetniško društvo Sloga začelo delovati, zadovoljivo točni. Nekoliko pomanjkljivi in netočni podatki pa so bili iz 70., 80. in 90. let. V društvu so tako sklenili, da pred izdajo zapisa celotnega pregleda delovanja društva še enkrat pregledajo vse razpoložljive arhive.

foto: Žiga Žveplan

Na nostalgičnem večeru so bile zbrane štiri bivše predsednice kulturno umetniškega društva in nekateri igralci v amaterskih igrah, ki so jih tekom 70 let pripravili v Slogi. Z nasmehom na obrazu so se spominjali pripetljajev na odru in za njim ter obujali spomine na gledališke vaje in čase, ki jih zaradi drugačnega načina življenja nikoli več ne bo. Oglasili sta se tudi zdajšnji mladi igralki domačega B'K Teatra, ki sta na kratko predstavili začetek zdajšnje gledališke skupine.

V nadaljevanju okrogle mize so bivši igralci in kulturni ustvarjalci spregovorili še o vtisih, ki so jih dobili po igranih predstavah, o pogledu vrstnikov na njihovo igranje ter o tem, kaj se jim je najbolj vtisnilo v spomin. Tu velja omeniti predvsem dogodivščine z nastopov, pa tudi delo z urejanjem in ohranjanjem kulturne dvorane še ni šlo v pozabo.

Ob koncu so odrasli člani društva mlajšim položili na srce, naj delajo predvsem tisto, kar jih veseli. Po mnenju bivših gledališnikov so najboljše predstave tiste, po katerih so zadovoljni tako publika kot nastopajoči. Če pa med predstavo kaj ne gre po načrtih, je tisti moment res hudo in neprijetno. A čez leta se slednjim pripetljajem le še nasmehnemo – to je dokazal tudi nostalgični večer.

Praznovali smo dan VESELJA in NORČIJ

sobota, 25. 2. 2017

Živijo, očka,

za mano je res čudovita sobota, veš? Skupaj z dvema prijateljema klovnama in Rdečo kapico smo se odpravili v majhen kraj, Črni Vrh nad Idrijo. Od vile Čira Čara smo potrebovali natanko 3 dni, 7 ur in 12 minut, da smo prispeli. Pot je bila sicer dolga, ampak nadvse zabavna, saj mi je Rdeča kapica pripovedovala o norčijah, ki jih uganja skupaj z babico in lovцем, klovna Pepi in Mici pa sta ves čas stresala šale iz rokava. Ko smo po ostrih ovinkih končno prispeli na cilj, nismo mogli verjeti svojim očem. Vse, čisto vse je bilo belo. Otroci, ki tu živijo, so lahko res srečni, da se lahko kepajo, delajo snežene može in celo smučajo! Kar dve smučički imajo, veš? No, pozabila sem ti povedati, zakaj smo se v Črni Vrh sploh odpravili. Ljudje v Sloveniji vsako leto praznujejo pust. To je praznik veselja, ko se lahko preleviš v kogarkoli in skupaj s prijatelji poskušaš pregnati zimo. Anici in Tomažu moram predlagati, da začnemo tudi mi praznovati, a s smehom in norčijami privabljati sneg! Na zabavi v dvorani sem spoznala

foto: Neža Rudolf

mного novih prijateljev; kavbojcev, Spidermanov pa princesk, čebelic, še Elzo in Ano sem srečala! Skupaj smo plesali, se lovili, naučila pa sem se tudi bans o pingvinih. Prinesli so nam tudi ocvrt krompirček in čaj. Veš, tam so ljudje zares prijazni. Ko je napočil čas za slovo, smo postali vsi skupaj kar malo otožni. Ampak sklenili smo, da se naslednje leto na pustno soboto spet srečamo. In nujno moraš z nami!

Upam, da se kmalu vidiva.

Rada te imam,

tvoja Pika Nogavička

Veronika Fajdiga

Izdelovanje koledarjev

Vsako leto v decembru KUD Sloga organizira delavnico izdelovanja koledarjev in vsako leto pridem tudi jaz. Tema je vsakič drugačna, a vedno je zabavno, saj lahko ustvarjamo.

V petek, 30. decembra 2016, smo se zbrali v B'kovi sobi in se lotili izdelovanja koledarjev. Letos smo jih

delali tako:

Za izdelavo enega koledarja smo potrebovali karton, vrvice in več barvnih listkov.

V kartone smo z luknjačem naredili luknje ter jih privezali na palice. Na enega od kartonov smo prilepili 7 listkov in nanje napisali dneve v tednu. Na drugega 12 listkov za vse mesece in na tretji karton 1 list, na katerem so bili datumi od 1. do 31. Iz papirja smo izstrigli številke 2, 0, 1 in 7 ter jih prilepili na zgornji karton. Na papir smo narisali poljubno sliko ter jo prilepili k letnici. Na koncu smo na ščipalke za perilo prilepili majhne krogce iz filca. Ščipalke smo pripeli na karton.

Ker koledarje izdelujemo otroci različnih starosti, je bila pomoč mlajšim dobrodošla. Pomagali so jim pri zahtevnejšem striženju in lepljenju.

Ob koncu smo se za nagrado posladkali z bomboni. Tukaj je še fotografija, da si boste vse skupaj lažje predstavljali.

Delavnice so mi bile vsako leto zelo všeč in upam, da bo tako ostalo še naprej.

foto: Polona Rudolf Žigon

Lovrenc Habe

Večerja, kot si je ne želite

V Črnem Vrhu so se za mizo usedli trije poročeni pari in začeli s precej slavnostno večerjo. Kot že veleva stara navada, se vsakič dobijo pri drugemu paru in imajo drugačne debate. Tokrat je beseda tekla o skrivnostih

na telefonih. Med zakonskimi pari jih naj ne bi bilo. Pa je res tako?

V resnici se je komedija odvila na platnu. KUD Sloga je pripravila filmski večer na zadnjo novembrsko soboto; gledalci pa so si ogledali film z naslovom Popolni tujci. Letošnji film Paola Genoveseja postavlja grenko vprašanje: Kako dobro pravzaprav poznamo svoje bližnje?

Dejstvo je, da se skušamo vsem prikazati v čim boljši luči, a če gremo v detajle, pogosto boli. Trije pari in en prijatelj brez dame (slednja je menda zbolela) med večerjo postavijo svoje mobilne telefone na mizo in obljubijo, da so vsa sporočila in klici javni; jih morajo prebrati vsem. A se sprva zabavna besedna igra kmalu sprevrže v histerijo in jok. Tudi bruhanje v toaletnih prostorih. Res je, prijatelji so ugotovili, da se v resnici ne poznajo, pari pa še manj.

A je bila večerja v prostorih KS Črni Vrh vseeno iskriava; večina filma je bila premišljeno lahkotna in je kazala ogledalo sodobne telekomunikacijske družbe. Tudi veliko humornih in kvalitetnih napotkov za življenje smo prisotni lahko odnesli po Črnovrški planoti. Eno dejstvo pa ostaja: vsi imamo telefone. To so postale naše črne skrinjice. No, vsaj za večino ...

Lovrenc Habe

V Jordaniji se o begunski krizi ne govori

Drugi petkov večer v maju so si nekateri Črnovrški rezervirali za Jordanijo. KUD Sloga je namreč v goste povabila Stašo Benko, ki je po poklicu profesorica angleščine in francoščine, a po duši prostovoljka. V sproščnem potopisnem predavanju je razbila marsikateri predsodek o Bližnjem vzhodu in Jordaniji.

Na obisku v Črnem Vrhu je predstavila polletno življenje med sirskimi begunci v Jordaniji. Predlani je namreč sodelovala v projektu Evropske prostovoljne službe Medkulturni dialog – Slovenija in Jordanija. Poleg poučevanja angleščine je bila njena glavna naloga skrb za različne dejavnosti za otroke v palestinskih begunskih naseljih

ter v sirski sirotišnici. Posvetila se je tudi spoznavanju arabske kuhinje, jezika in kulture, pri kateri pa se je ustavila v začetku predavanja. Kot veliko zanimivost je izpostavila, da Evropejci uporabljamo arabske številke. Oni (tudi Arabci) sicer uporabljajo desetiški sistem, a zapis števil je drugačen – ne uporabljajo arabskega sistema.

Večino časa je prebivala v glavnem mestu Aman. Slednje je zanimivo, saj je zahodni del modernejši od vzhodnega in ponuja visoke zgradbe, take kot smo jih vajeni po Evropi. Vzhodni del pa je tradicionalnejši, vanj se ne vlaga in je polno stopnic ter mošej, za katere so značilne zelene luči in glasna vabila k molitvi skozi ves dan.

Benkovo je sicer prostovoljstvo zanimalo že v srednji šoli. V tem času je spoznala več prijaznih Jordancev, zato je bila odločitev za prostovoljno delo v njihovi državi lažja. Ko je prišla v Jordanijo, je preko kolegov prostovoljcev spoznavala ljudi, kasneje pa je našla nove prijatelje in znance v begunskem središču, med otroki in njihovimi materami.

Staša je bila navdušena nad toplimi in pristnimi ljudmi, pa tudi nad izvrstno hrano: »Učiti begunske otroke ni mačji kašelj, saj smo imeli veliko jezikovno oviro. A smo se hitro znašli z improviziranimi didaktičnimi igračami in s pesmijo,« pravi Benkova in

foto: Lovrenc Habe

dodaja, da se je veliko družila tudi z materami učencev, s katerimi je navezala pristen stik. Kljub temu da pri njih divja vojna, matere ne izgubijo upanja na lepšo prihodnost. Ko jih je Staša povabila v Slovenijo, so vabilo odklonile rekoč: »Najprej bi rade, da ti prideš k nam domov v Sirijo.«

O begunski krizi se v Jordaniji ne govori toliko kot v Sloveniji. Palestinci, ki so prebežniki v Jordaniji že od leta 1948, so danes tam skorajda enakopravni z domačini, saj jih povezujeta ista vera in kultura.

V dvehurnem predavanju je zbrane popeljala še na mejo s Sirijo, v narodni park Petre, v taksi, amfiteater, na čajanko in sladko pojedino, polno plesa in zabave. Zaupala je tudi, da so v javnosti vsi navdušeni nad njihovim kraljem, njegovim predhodnikom in naslednikom. Med štirimi stenami pa je mnenje drugačno.

Katarina Rudolf

Črnovrško dvorano so preplavili domači ustvarjalci

Dolga zima in temni zimski večeri so velikokrat primerni za ustvarjanje in sproščanje duše. Ženske klekljajo, štrikajo, kvačkajo, vezejo, izdelujejo nakit ..., moški pa ustvarjajo iz lesa ali pa se ravno tako kot ženske ukvarjajo z ročnimi deli. V marcu smo na pobudo godoviških ustvarjalcev organizirali razstavo, na kateri so se predstavili ustvarjalci s Črnovrškega. Kot že omenjeno, sta se na razstavi predstavili tudi dve godoviški ustvarjalci. Na razstavi je bilo moč videti različne izdelke: od nakita, slikarskih del, čipk, izdelkov iz lesa, kvačkanih prtov, vezanih prtičkov, punčk iz blaga, glinenih izdelkov, mozaičnih lončkov do izdelkov, ki so jih izdelali osnovnošolci. Predstavilo se je preko 20 ustvarjalcev. Največ pozornosti pa so zagotovo pritegnile dekorativne lučke Društva klekljaric Črni Vrh-Godovič ter kotichek, ki so ga pripravile lanene žene. Ti izdelki so razstavi dali prav poseben čar.

Obiskovalci razstave so se lahko pogreli s toplim čajem ter se posladkali s pecivom, ki so ga pripravili sodelujoči na razstavi. Na razstavi smo zbirali prostovoljne prispevke, ki so bili v celoti namenjeni

foto: Katarina Rudolf

kulturnemu društvu. Ob zaključku razstave smo razstavljalce pogostili s picami ter kovali načrte za prihodnje leto. Upam, da se bo drugo leto k sodelovanju na razstavi pridružilo še več vaščanov, ki bi bili pripravljene pokazati svoje izdelke širši javnosti.

Lovrenc Habe

Bernardov večer odslej na Prešernov dan

Letos so člani KUD Sloga Črni Vrh ob Prešernovem dnevu pripravili recital pesnic in pesnikov iz Idrije in bližnje okolice. Skozi pesmi smo spremljali potek življenja skozi pesniške oči od spočetja, rojstva, šolskih dni, prvih in zrelih ljubezni do starosti.

Na uprizorjeni poeziji so dramatiko in poezijo povezali Andraž Corn, Elizabeta Habe, Helena Felc, Lovrenc Habe, Manca Rudolf, Nataša Hvala, Valentina Rupnik in Žiga Žveplan. Z glasbenimi točkami so se predstavile Terezija Rupnik na citrah in Nika Hladnik ter Monika Rudolf na saksofonu.

Polurni večer je nosil naslov Ljubezni nitke, prebirali in uprizarjali pa smo pesmi Ane Balantič, Andrejke Jereb, Miroslava Koštute, Viktorije Gorjup, Milana Ježa in Ivana Bizjaka.

V uvodu je režiserka Helena Felc navzoče pozdravila, predstavila življenje in delo pokojnega, a vsem še kako poznanega kulturnika Bernarda Čuka, ki je

foto: Janez Hvala

umrl pred 10 leti. Celoten program je nastal pod okriljem vsakoletnega Bernardovega večera, ki se je sicer dogajal ob koncu leta, odslej pa se bo na slovenski kulturni praznik.

Meta Pivk

Ga pihnemo v Črnem Vrhu

foto: Lovrenc Habe

Zadnjo nedeljo v oktobru so oder v Črnem Vrhu zavzeli igralci skupine Ga pihnemo iz Podnanosa. Postregli so nam s komedijo z naslovom Gugalnik, ki govori o moški gospodinjji 21. stoletja. Zgodba se dogaja v povprečnem stanovanju, kjer živi štiričlanska

družina – gospod in gospa Novak in njuna sina Matic in Rožle.

Življenjske vloge so povsem običajne, vendar se kaj kmalu zamenjajo, saj Katja končno dobi službo, njenemu možu pa se hitro uresničijo njegove življenjske sanje, da bi postal gospodinjec. Nekaj zmešnjave, zadržane podrobnosti in Katja Novak se mora odseliti. Novi moški gospodinjji vsekakor ni dolgčas, saj mu otroci, prijatelji, sosedje, popolni tujci in finančne težave krajšajo dni. Vsekakor ljubezen premaga vse težave in Novakova družina je spet skupaj. Kljub temu da se je Andrej v vlogi gospodinjje kar dobro obnesel, dobi novico iz službe, da odpoved ni bila sprejeta in da ga ponovno vabijo v svoj kolektiv.

Komedija z nekaj resnimi težavami, ki bi se lahko zgodile kjerkoli in komurkoli. Igra je vse prisotne v dvorani nasmejala, sprostita, obenem pa dala misliti, kaj je v življenju res pomembno.

Obljubili so nam smeh in obljubo tudi izpolnili.

“Če ljudje preživimo sneg, bomo pa tudi nekaj prahu v stanovanju.” (citat s predstave)

Lovrenc Habe

Prvič v Slogi kulturni dan

V začetku avgusta smo prvič pripravili Kulturni dan, na njem pa sta se odvila že tradicionalni Kulturni krožnik, na katerem smo v obnovljenem parku prebirali pesmi, ter premierno amaterski slikarski ex-tempore.

Letos smo v okviru Kulturnega krožnika pripravili Gregorčičeve pesmi in se potopili v njegova bogata besedila, aktualna še danes. Kot zanimivost lahko zapišemo, da sta na prireditev prišla tudi zakonca iz Vipavske doline in pohvalila prizadevnost za ohranjanje pesmi. Še pred tem pa smo pripravili amaterski slikarski ex-tempore. S tem smo želeli člani KUD Sloga povabiti zainteresirano amatersko javnost, da poprimejo za čopič ali flomaster ali voščenke in narišejo poljuben motiv na poljubno podlago. Letos smo prireditev izvedli v začetku tedna, zaradi zanimanja pa jo bomo v prihodnje selili na konec tedna. Nastalo je devet

foto: Veronika Rupnik

izdelkov; dva sta bila na ogled v vitrini KUD-a in slab mesec v KUD-ovi vitrini na Mestnem trgu v Idriji.

Lovrenc Habe

Jakob Kobal z bendom pri nas

Jakob Kobal se je s spremljajočo skupino v soboto, 18. februarja, predstavil publiki v Črnem Vrhu. S svojim koncertom je začel niz dogodkov ob 70-letnici Kulturno-umetniškega društva Sloga.

Lansko zimo je Jakob Kobal še brezbrizno brenkal na kitaro na Kanarskih otokih, v zadnjem času pa o njem govorimo kot o izvajalcu, ki ima enega najbolj predvajanih pesmi na radiu Val 202. Njegova skladba Cloudless Skies se na drugem programu radia Slovenija vrti že mesece, uvodoma pa jo je zaigral tudi na

foto: Janez Hvala

koncertu v kulturni dvorani v Črnem Vrhu.

Potem ko se je v idrijskih lokalih predstavil že večkrat, pa se je na Črnovrško planoto podal prvič. V uvodu je na svoji dve kitari predstavil nekaj avtorskih skladb, v nadaljevanju pa so se mu pridružili člani spremljajoče skupine. Odkritost, kanček humorja, sproščenost in vrhunski glasovi ter toni so odlike, ki so koncert naredile vrhunski.

Relativno maloštevilno občinstvo je bilo nad Kobalom in spremljajočo skupino navdušeno, kar so dokazali tudi z dolgimi aplavzi po končanih skladbah in ob koncu koncerta. Za zares pravljično in sproščeno atmosfero pa je poskrbel vsestranski Matej Zajec, ki je s svetlobnim reflektorjem in kvalitetnim ozvočenjem poslušalcem dodal pomemben del k vrhunskemu glasbenemu večeru.

Dušan Čuk

Kulturni krožnik posvečen Simonu Gregorčiču

Mineva več kot sto let od smrti Simona Gregorčiča, ki se je s svojo poezijo globoko zasidral med Slovenci, še posebej med Primorci. V ta namen smo člani KUD Sloga pripravili skromno prireditev – branje nekaterih njegovih bolj znanih pesmi v vaškem parku.

Simon Gregorčič se je rodil na Vrsnem pri Kobaridu in so ga kot nadarjenega mladeniča poslali na šolanje na goriško gimnazijo. Po končani maturi se je odločil za študij bogoslovja in po posvetitvi v duhovnika je nastopil službo kaplana blizu rojstnega kraja, v Kobaridu. Tam je začel svoje poslanstvo. Poleg rednega dela je organiziral razne kulturne prireditve, pri katerih mu je pomagala vaška učiteljica, kar ni bilo nič nenavadnega, saj so v tistem času na podeželju prebivali le redki izobraženci in to sta bila najpogosteje vaški župnik in učitelj. To prijateljevanje zagotovo ni ustrezalo tedanji okolici, še posebej

ne stanovskim kolegom in je bil zato posledično premeščen za kaplana v Rihenberg (današnji Branik). Ta premestitev ga je zagotovo prizadela, kar je lepo izpovedal v pesmi Nazaj v planinski raj.

Kljub premestitvi in s tem, da je bil tudi tam med ljudmi priljubljen, pa ni mogel ubežati osebnim tegobam, ki so ga spremljale, in to še posebej kot duhovnika, zavezanega svojemu poslanstvu. Nemir mladega človeka in zahteve poklicne zavezanosti so spremljale pesnika bolj ali manj celo življenje.

V Rihenberku je bil Gregorčič sicer bližje svojih prijateljem na Goriškem, vendar se je počutil osamljenega in zagrenjenega. Nameraval je zamenjati službo in poklic, vendar se je kasneje odločil drugače. Po mnenju poznavalcev je v tem času ustvaril najpomembnejše stvaritve – Ujetega ptiča tožba, Ohrani Bog te v cveti, Dekletova molitev, Moj črni plašč, Človeka nikar! V slednji izpove svojo razdvojenost med človeško naravo, željo po človeški sreči in zavezanostjo poklicu duhovnika.

S svojo lirično izpovedjo je naletel na ostro kritiko, češ da so njegove pesmi neprimerne, protikatoliške in celo nevarne. Kritika je zagotovo vplivala na pesnikovo ustvarjanje. Posvetil se je pisanju domoljubnih, epskih pesnitev in prigodnic. Med najbolj znanimi ne smemo spregledati pesmi Soči, v kateri je preroško napovedal morijo ob Soči v času prve svetovne vojne.

Čas prinese svoje in marsikatera stvar je pozabljena, pa vendar so redki med Slovenci, ki se ga ne bi dotaknila katera od Gregorčičevih pesmi.

Poezija je sredstvo, s katerim se človek pomirja s svetom, se zavaruje pred njim in mistično vpliva nanj. (Edvard Kocbek v eseju O poeziji)

Lovrenc Habe

3. fotonatečaj

KUD Sloga je v letošnji pomladi organiziralo 3. fotografsko razstavo z naslovom: Življenje na Črnovrškem. Strokovna žirija v sestavi Anje Korenč, oblikovalke, fotografinke in blogerke, Roberta Zabukovca, fotografa, in Matica Slemiča, medijskega

ustvarjalca, je izmed prispelih 42 fotografij izbrala 10 najboljših.

Prvo mesto si je prislužila fotografija Helene Felc z naslovom: Soj svetlobe. Prav tako je po mnenju strokovne žirije Helena Felc zasedla drugo mesto s fotografijo Balon in tretje s fotografijo Al' bo dež al' ne. Četrto mesto si je s fotografijo Zima poslikal Franc Habe, peto pa Žiga Žveplan s fotografijo Sprehod. Postavljanje mlajev Monike Rudolf je doseglo šesto mesto, Nemi vzklik življenja Jasne Košuta pa sedmo. Na osmo mesto je bil z Gugalnico uvrščen Lovrenc Habe, deveto mesto pa si delijo kar tri fotografije: Tektonika drv Žige Žveplana, Aprilsko vreme Ines Tominec ter Črni Vrh pozimi Romana Rupnika.

V natečaju so sodelovali še Aleksandra Rupnik, Veronika Rupnik, Tjaša Bonča, Matevž Rupnik, Anka Vončina, Angela Habe, Tatjana Fajdiga, Janez Fajdiga, Meta Demšar Zajec.

Lovrenc Habe

V Črnem Vrhu ponovno Kino za luno

Prvi julijski petek je v Črni Vrh ponovno prinesel film. Potem ko so v KUD Sloga lani prvič organizirali kino na prostem, so zaradi številnega obiska in pozitivnih izkušenj letos pripravili drugi filmski večer. Ogleдали so si poljski film slovenskega režiserja Mitje Okorna Planet samskih.

Številno občinstvo, okoli 90 domačinov in ljudi od drugod, si je ob pol desetih zvečer privoščilo kokice in se usedlo na stole, ki so bili postavljeni pri brunarici na vznožju smučišča Ski Bor. Mestna knjižnica in čitalnica Idrija je pripravila film, člani KUD Sloga pa vse za nemoten ogled. Žiga Žveplan, koordinator večera, je povedal, da so film izbrali domala vsi člani društva in dodal: »Velja tudi poudariti pomoč lastnika smučišča Pavleta Čuka, saj je pri sami organizaciji dogodka v veliko pomoč.« Glavna organizatorica Helena Felc pa je ob začetku predvajanja zbrane pozdravila, voščila prijeten ogled in spomnila na 70-letnico KUD Sloga.

Nato se je ogled komedije začel. Navzoči so uživali ob toplem poletnem večeru in odličnem Okornovem filmu. Sredi filma je izza platna posijala tudi polna luna.

foto: Helena Felc Žveplan

Tako je dobil pravljčni naslov dogodka Kino za luno skoraj dobesedni pomen.

Tudi letos so bili gledalci navdušeni nad dogodkom, zato bodo po zagotovilih glavne organizatorke filmski večer pripravili tudi naslednje leto.

Angela Habe

10 let Habetovih novic in 6. filmski večer z Zmenki

Prvega septembra so vse poti vodile v Črni Vrh, kjer se je že 6. leto zapovrstjo odvijal filmski večer. Letos se je premiera prvič namesto v Zadlogu pri Bizarju zaradi slabega vremena odvila v dvorani.

Mladi filmarji vsako leto zamaknejo premiero za eno minuto – skladno z leti lokalnega časopisa Habetove novice. Letos praznujejo 10 let, zato je bila premiera ob 20.10. Ob obletnici so si lahko prisotni priskrbeli tiskani izvod novic, ki so izjemoma izšle ob jubileju. Dvorana je bila že polna, ko je uvodoma navzoče preko videa »Žive naj vsi narodi« pozdravil raper Zlatko. Za njim je zbrane nagovoril režiser Lovrenc Habe, ki je bil z letošnjim snemanjem filma zelo zadovoljen. Na oder je kmalu povabil Rada Božiča iz Javnega sklada za kulturne dejavnosti območne izpostave Idrija. Slednji je bil zelo vesel, da so se igralci odločili za ponovno snemanje filma ter spodbudil ljudi k čim večjemu udejstvovanju

h kulturnim dogodkom. V nadaljevanju pa je Andražu Cornu, Štefanu Habetu, Emiliji Vida, Lovrencu Habetu in Urbanu Podgrajšku podelil priznanja za 5-letno snemanje različnih filmov. Po podelitvi je režiser krajanom podaril minuto in spodbudil k akciji USTAVI SE, ki spodbuja ljudi, da se v tem hitrem tempu življenja ustavimo. Ob tem je zavrtil skladbo Dej se ustav, najnovejšo pesem glasbenega ustvarjalca z vzdevkom Nipke. Po pesmi pa se je na platnu pričakovano začel odvijati film, o katerem je bilo govora v tem letu.

Zgodba govori o desetih prijateljih, ki niso imeli resnih zvez, zato so se odločili, da se med seboj »poparčkajo« in se tako dobijo na zmenku. Nekateri so se dobili na pokopališču, drugi v naravi, tretji v kinu ... V zgodbi pa lahko spoznamo, kateri so pravi prijatelji. Seveda v dvorani ni primanjkovalo smeha, poskrbljeno pa je bilo tudi za kokice in sok. Film se je končal in ljudje so bili videti zelo zadovoljni, saj se je v dvorani ob koncu zaslišal bučen aplavz. Lovrenc Habe je bil zelo zadovoljen tudi nad številom ljudi, ki so napolnili dvorano, in se jim zahvalil

foto: Matic Slemic

za obisk. Ob koncu pa je dejal: »Če se mi do konca leta prikaže nekdo z dobrim scenarijem, bom poskrbel, da bomo ponovno prihodnje leto posneli nov film.«

PRIPIS: Spletna stran Habetovenovice.blog.siol.net od letos naprej ne deluje več, saj vse novice objavljamo na www.crnivrh.eu. TV Zadlog pa je na voljo na portalu youtube.

Pripravili prvi kulturni vikend

Od 21. do 23. aprila 2017 je KUD Sloga Črni Vrh ob svoji 70-letnici delovanja pripravil kulturni vikend. Petek je bil namenjen potopisnemu predavanju in otroški ter mladinski književnosti, sobota literaturi za odrasle, nedelja pa gledališki igri »Vaja zbor« kulturnega društva Kontrada iz Kanala ob Soči.

Začetek kulturnega vikenda je bil v domu starejših občanov Bor, kjer so se zbrani pogovarjali o knjigi kot preganjalcu dolgčasa. Zvečer pa sta v goste prišli Gorenjki, Liza Škrlep in Katja Kavčič, ki sta pol študijskega leta preživel na Portugalskem. Predstavili sta študentsko življenje v mestu, ki je lani prejelo naziv Evropska prestolnica Erazmovcev, in se dotaknili počasnega in tudi zanimivosti polnega življenja Portugalcev. Nista spregledali niti potovanj po drugih portugalskih otokih in mestih ter ob koncu navzočim ponudili tradicionalno portugalsko sladico. Vmes sta s svojo pozitivno energijo navdušili krajane za, v glavnem, ponovni obisk Portugalske.

Istočasno kot je potekalo potopisno predavanje, so

se otroci in mladi družili v okviru projekta Noč knjige. Slednji je mednarodni dogodek, na katerem knjiga in branje nagovarjata vse generacije bralcev. Na prav posebno noč – Noč knjige – se je po celi Sloveniji razvrstila vrsta kulturnih dogodkov, dogodkov v povezavi s knjigo – predvsem usmerjenih k širjenju zavesti o branju, druženju ...

V Črnem Vrhu so Noč knjige pripravili že tretje leto, kar pomeni, da prav nič ne zaostajajo z organizacijo dogodka na slovenskih tleh, saj so dogodek prvič pripravili leta 2012. V Črni Vrh ga je vpeljala Urška Čuk. Letošnje leto so v sodelovanju s članicami KUD-a, Janjo, Vesno in Nežo, dobro izpeljali dogodek, saj so se otroci in mladi le stežka poslovili od zanimive, drugačne ure s knjigo.

Organizatorji so bili veseli številčnega odziva najmlajših in najstnikov, saj so prav te želeli privabiti v največjem številu. »Z rednim izvajanjem bi knjigo približali najmlajšim, ustvarjanje in prosti čas bi povezali s knjigo, malo starejše pa bi prek zabave in druženja naučili, da je knjiga zabaven pripomoček ter odličen vir informacij tudi pri učenju,« pravi koordinatorica Noči knjige Ines Tominec.

V soboto so za odrasle in starejše pripravili njim prijazen in lahkoten dogodek. Ob čaju in pecivu so se pogovarjali o knjižnih preferencah, zgodovini branja ter o tem, kakšen pomen in mesto ima knjiga v njihovem vsakdanjem življenju. Dan prej pa jim je v domu starejših uspelo razvedriti in sprostiti težke trenutke v življenju, hkrati pa pregnati dolgčas.

V nedeljo zvečer so organizatorji vabili na gledališko igro Vaja zbor gledališčnikov in prijateljev novega črnovrškega B'K Teatra. Igralci so navzoče popeljali v tipično slovensko malo mesto, kjer deluje tipičen mali pevski zbor. Ta nestrpno pričakuje novega zborovodjo, od katerega vsi ogromno pričakujejo, največ pa populistični župan. Kaj kmalu nastane zmeda zaradi divjih karakterjev pevcev, sponzorjev in lepe mlade Helence. Na koncu lahko rečemo, da so vsi igralci peli v istem zboru, a ne iste pesmi v en glas, kar je tudi v črnovrški dvorani sprožilo nemalo muzanja in smeha.

foto: Lovrenc Habe

Pesem je vedrila naša srca že 20. leto zapored

Leta 1997 se je v svetu zvrstilo mnogo pomembnih in odločilnih dogodkov. Skakalec Primož Peterka je kot prvi Slovenec osvojil veliki kristalni globus v Planici. Britanska pisateljica J. K. Rowling je v juniju izdala prvo od osmih knjig fantastijske uspešnice Harry Potter, ki je do danes doživela velikanski uspeh. Ena izmed avgustovskih noči v Parizu se je tragično končala za takratno valižansko princeso Diano Spencer in njenega spremljevalca. Slovenijo je na Evroviziji v Dublinu zastopala Tanja Ribič in s pesmijo Zbudi se dosegla zavidljivo 10. mesto. V ameriških kinematografih je doživel premiero Cameronov film Titanik, ki je postal finančno najuspešnejši film vseh časov. April pa je bil odločilen tudi za kulturo na Črnovrškem, saj se je v nedeljo, 20. 4. 1997, odvila prva krajevna pevska revija Naj pesmi srca nam vedre.

Na letošnji reviji se je predstavilo devet zborov, ki delujejo na naši planoti. Revijo so odprli pevci Otroškega pevskega zbora Sončki, ki deluje v okviru vrtca Idrija pod vodstvom Matije Rupnika in spremljavi Hermine Tominec. Sledil je Otroški pevski zbor Župnije Črni Vrh pod vodstvom Polone Rudolf Žigon, za spremljavo je poskrbel Leon Rudolf. V nadaljevanju so se na odru zvrstili vsi trije zbori Osnovne šole Črni Vrh

foto: Lovrenc Habe

pod vodstvom Damjane Vončina. Naslednje so oder zasedle pevke Ženskega pevskega zbora Ivan Rijavec pod vodstvom Katje Bajec Felc, ki letos obeležujejo 20. jubilej. S svojo pesmijo so med drugim počastili domovino pevci Mladinskega župnijskega zbora pod vodstvom Neže Rudolf. Predzadnji se je predstavil naš največji zbor, Mešani pevski zbor dr. Frančišek Lampe, pod vodstvom Katje Bajec Felc. Zapeli so pesem »Pa se sliš'«, ki so jo pod vodstvom Cilke Kavčič izvajali tudi na prvi krajevni reviji leta 1997. Z ubranimi glasovi so revijo zaključili pevci Moškega pevskega zbora Pobje pod vodstvom Veronike Škedelj.

»Blagor hiši, kjer se petje sliši!« pravi znani slovenski pregovor. In lahko rečemo, da se na naši planoti petje sliši resnično skoraj v vsaki hiši. Prav je, da pevsko tradicijo v kraju negujemo in razvijamo za prihodnje rodove. Za konec pa ostaja želja, da se krajevni praznik zborovskega petja ohrani še na mnoga leta!

Lovrenc Habe

Svež kruh v skrinjo, starega iz nje

Potem ko so oktobra lani pripravili prvi stand up večer, so se zaradi odličnega odziva odločili, da letos pripravijo še drugega. 3. marca so se v črnovrški dvorani tako zbrali stari in mladi, željni smeha.

Voditelj večera je bil komik Jernej Celec, po poklicu zdravnik. Glede na to, da imajo v Črnem Vrhu smučišče, je poslušalce najprej seznanil s svojim neznanjem o zimskih športih, saj v Prekmurju, kjer on živi, hribov ne poznajo. Prav tako mu niso jasni smučarski skoki: »Povsod so iste skakalnice. Zakaj za vraga imajo potem skakalci probleme z nekaterimi skakalnicami, če so zgrajene za isti način?« se je spraševal in ta šport primerjal s tekom, kjer bi lahko Usian Bolt po končanem teku dejal, da je za današnji slab rezultat kriva nenavadna atletska steza.

Če so poslušalci mislili, da bodo preživeli miren in sproščen večer, poln humoristične inteligence, so se

gladko zmotili. Že z vstopom iz zakulisja na lesen oder je Marko Žerjal dokazal, da mu vstopi v nove situacije res niso mačji kašelj. Pa naj si gre za prvi nastop na Črnovrškem, iskanje partnerke ali samo spremljanje paraolimpijske reprezentance. Trn v peti pa mu je tudi Barack Obama, pa ne le zato, ker je, kot pravi, rasist.

Vse prej kot rasist pa je Gašper Bergant. Domoljub in Zgornjesavinčan ima rad starejše ženske, posebej mamo, s katero preživi vsak praznik ob vonju domače potice, obogatene s koščki orehove lupine. Čeprav pravi, da je hiša le nekaj metrov oddaljena od pekarnice, ima njegova mama tri polne skrinje kruha. »Zadnjič sem ji prinesel svež hleb ajdovega kruha. Pa ga je dala na pol, zavila v vrečo in dala v skrinjo. Starega pa je vzela iz nje, da je dobila prostor za tega novega!« je bil jezen Bergant. Spomnil se je tudi študentskih let in ob tem ugotovil: »Če si srečen, ostaneš v Ljubljani, sicer se vrneš domov.«

Tako kot je začel, je večer zaključil eden najbolj

foto: Lovrenc Habe

zaželenih stand up komikov v Sloveniji. Prekmurca smo do sedaj lahko zasledili v oddaji Planet Standup, na Comedy Roastu Vida Valiča ter skozi tri sezone oddaje Naval smeha na Valu 202. Na črnovrškem odru je nežno in veselo priznal, da ima že sedem mesecev na ozadju telefona

dojenčka in mamico. »Sicer jih ne poznam, ampak sta kar OK,« je bil zadovoljen Celec.

Petkov večer, poln tabujev in stereotipov, povedanih na humoren način se je zaključil z bučnim aplavzom skoraj polne dvorane. Tudi komiki so bili nad publiko navdušeni. Jernej Celec je priznal, da mu je všeč hoditi v manjše vasi, ker se ljudje bolj številčno udeležujejo takih prireditev kot v mestih, kjer je zabava možna vsak dan: »Poleg tega mi je všeč tudi, da sem videl, spoznal te kraje. Če ne bi bil komik, po mojem nikoli ne bi prišel sem. Kar je škoda, ker kraji tu so lepi,« je še povedal Celec. Bergant pa je dejal, da je Črni Vrh isti kot so rovte, od koder prihaja: »Humorja med ljudmi je ogromno. Samo najti se mora nekdo, ki si upa povedati kaj naglas.«

Lovrenc Habe

Lučke v Črnem Vrhu odprli s pomočjo bikovega kožuha

Tako kot veleva tradicija po večjih mestih, je tudi Črni Vrh letos že tretje leto zapored pričal otvoritvi lučk na vaškem trgu. Lučke postavijo predstavniki Krajevne skupnosti Črni Vrh, za program pa posrbijo v Kulturno-umetniškem društvu Sloga.

Potem ko je predlani lučke prvič otvorila kraljica Elizabeta, lani pa naključna begunka, so letos pripravili drugačno strategijo. Glede na to, da je Črni Vrh znan kot dežela B'kažajfarjev, so letos poizkusili pridobiti dovolj elektrike prav iz bikovega kožuha. Slednjega sta dve mični gospodični drgnili, preko 80 krajanov pa je z drgnjenjem ene dlani ob drugo povzročilo pravo električno valovanje. Celo tako močno, da so se novejše lučke odprle kar same od sebe.

Dogodek so pospremili še mladi pevci z imenom Rudolfovi zvončki, za pregled dogajanja na Črnovrškem je poskrbela Nataša Hvala. Kot vsako leto so člani kulturnega društva poskrbeli še za kratek humorni program, manjkala pa nista niti kuhanček in čaj.

Prireditev je bila zadnja v nizu številnih dogodkov ob 70-letnici KUD Sloga Črni Vrh.

Mi ptič'ca zapoje

... in polepša dan, razvedri oblačno nebo in zbistri težke misli. Prav to in za vsakogar še kaj drugega lepega je ponudil naš letošnji jubilejni 9. letni koncert v soboto, 2. 12. 2017. Veliko truda smo vložile v naš program in v organizacijo dogodka. Nepozaben prispevek k doživetju koncerta so seveda imeli dovršeni glasovi pevcev Slovenskega okteta in tople, vzpodbudne besede našega nekdanjega zborovodje Bakija Jasharija, ki se je odzval povabilu in se na srečanje z nami po tridesetih letih pripeljal iz Prištine. Vsi, ki smo bili na odru, in poslušalci v dvorani smo posrkali vsaj nekaj pozitivne energije, ki je ta večer vela iz vsake besede, melodije, geste ... Taki dogodki so največje in najlepše plačilo za vse vloženo delo pevk in seveda naše zborovodje Katje Bajec Felc. Na koncertu je večina pevk prejela Gallusove značke, Cilka Kavčič in Katja Bajec Felc pa sta prejemnici častne.

Tudi drugače je za nami uspešno leto. Med

foto: arhiv ŽePZ Ivan Rijavec

foto: Patricija Bizjak

drugim smo zapele na Občinski reviji v Cerknem, reviji Primorska poje v Kopru, v Črnem Vrhu na vsakoletnem srečanju pevski zborov Naj pesmi srca nam vedre, na koncertu ob 70. obletnici KUD Sloga Črni Vrh in na otvoritvi Bukva bajte v parku.

Načrtov za prihodnost nam ne manjka in naša želja je, da korak za korakom napredujemo in izboljšujemo svoje pevsko znanje. V varnih rokah naše domiselne in delavne zborovodje Katje bodo tudi naši glasovi počasi zoreli v vedno višjo kvaliteto.

Hermína Tominec, Lovrenc Habe

Opazili delo kulturnikov in Pavleta Čuka

Svet krajevne skupnosti Črni Vrh že tradicionalno ob Marjetni nedelji pripravlja slavnostno sejo, na kateri med drugim podelijo krajevna priznanja. Letos so sejo združili s pevsko prireditvijo Pesmi z vseh vetrov, ki jo že več let pripravljajo Pobje. Tako je v prvem delu pred zbranimi krajanji predsednik KS Jurij Kavčič na kratko povzel delo v minulem polletju in vsem zaželel sproščeno poletje.

V nadaljevanju so člani KS Črni Vrh podelili dve priznanji, s katerimi želijo krajanom, ki delujejo na različnih področjih

življenja na planoti, izraziti spoštovanje in čestitke za dosežene rezultate ter uspehe, predvsem pa jim pokazati, da je njihovo delo opaženo in pomembno. Za dolgoletno bogatitev kulture kraja je priznanje KS Črni Vrh prejelo Kulturno-umetniško društvo Sloga Črni Vrh. Priznanje je v imenu društva prevzela bivša predsednica Tatjana Fajdiga.

V obrazložitvi so zapisali, da KUD Sloga v letošnjem letu praznuje 70 let. Nastalo je kmalu po drugi svetovni vojni na temeljih kulturnega dogajanja kraja iz prve polovice 20. stoletja. Gotovo je bil eden od namenov društva od grozot vojne utrujenim ljudem ponuditi vsebine, ki jih bodo povezovale, kulturno bogatile in razvedrile. S številnimi dogodki so v 70 letih delovanja ta namen ne samo dosegli, ampak ga velikokrat tudi presegli.

Kulturo kraja so člani društva bogatili s proslavami, uprizoritvami iger, različnimi glasbenimi prireditvami, razstavami, izdajami glasil, potopisnimi in drugimi predavanji, različnimi delavnicami za vse generacije in še bi lahko naštevali. Pod okriljem društva že več let nastajajo noveletna Inventura, pevska revija Naj pesmi srce nam vedre, glasilo Sloga, pustovanje za otroke; sveže vsebine pa so predvsem otvoritev noveletnega okrasja, noč knjige, kulturni krožnik, kino za luno, foto natečaj, B'K teater in bralni krožek.

Za uspešno vodenje smučišča SKI BOR, s katerim pripomore k večji prepoznavnosti kraja, je priznanje KS Črni Vrh prejel Pavel Čuk. Svetniki krajevne skupnosti so zapisali: »Z večletno vztrajnostjo in optimizmom, predvsem pa s trdim delom, je Črnemu Vrhu vrnil smučišče, ki ga je desetletja nazaj že imelo. Za nekdanjim Hotelom Bor je uredil smučišče SKI BOR. Vsako leto ponudbi doda kaj novega in vsako leto malodane pričara zimske radosti na snegu. Smučišče SKI BOR spada med mala smučišča, a po svoji ponudbi in urejenosti je vse prej kot malo. Dokaz za to so tudi priznanja, ki si jih je smučišče pripelo v sklopu akcije Naj smučišče. V letu 2015 si je SKI BOR v kategoriji malih smučišč prislužil 3. mesto, lani 2. mesto in letos 1. mesto. Okolica smučišča SKI BOR tudi poleti ne samega, saj marsikateri dogodek najde prostor ob njem – kolesarjenje, kino za luno
... Pavle je za dosego

foto: arhiv Pavleta Čuka

svojih sanj in ciljev moral potrkati na mnoga vrata, priskrbeti številne papirje in stopiti čez številna polena, ki so se znašla pred njegovimi nogami. Večina izmed nas bi na njegovem mestu obupala. A Pavle ni!»

Po končanih podelitvah so govorniški oder v pevskega spremenili člani Moškega pevskega zbora Pobje, ki so pripravili koncert skupaj z gosti večera: Ljudskimi pevci Jezerci in moško nemško zasedbo Trichtergsichter. Kulturno bogata sobota se je prevesila v noč z veselico, ki so jo pripravili črnovrški gasilci.

Franc Pivk

Pevce ne more v pokoj

Bila so zdaj že davna sedemdeseta leta, ko sem kot veliko mladih iskal možnost druženja in udeleževanja

foto: Tomaž Rupnik

in nanesa je prilika, da sem dobil priložnost pridružiti se manjši skupini ne dolgo pred tem na novo nastalega župnijskega pevskega zbora. Družba prijateljev, ki me je k temu spodbudila, mi je dajala poguma, da sem se z ne preveč velikim pevskim znanjem v novem okolju nekako znašel. Ko se danes oziram nazaj, ne morem verjeti, da je od tega že več kot štirideset let. Čas je torej, da bi se upokojil. Ampak ne. V takem okolju veljajo neka druga, sicer nenapisana pravila. Biti član nekoč majhnega, zdaj pa velikega, daleč naokrog poznanege zbora ni samo čast, ampak tudi privilegij. Izjemen čar te družine je v tem, da se med seboj čutimo kot ljudje, da so odnosi res prijateljski, čeravno je, kot smo pred kratkim ugotavljali, med najmlajšim in najstarejšim članom zbora po starosti kar dvainštirideset let razlike.

Ni boljšega občutka za pevca, kot to, da čuti v sebi melodijo dobro zapete pesmi. Ampak melodija niso samo note, melodiji je potrebno dati dušo, in ni ga poslušalca, ki tega ne bi takoj začutil. Recept vsakega dobrega zbora je, da sleherni član razmišlja, kaj v skupnost lahko doda in ne da od nje samo pričakuje. In to, kot izgleda, nam še kar dobro uspeva. Organizirani kot društvo z neumorno predsednico in drugimi člani vodstva se lahko pohvalimo s številnimi nastopi tako doma kot v tujini, krona vsega pa so gotovo nedeljske in druge svete maše. Povsod, še posebej pa tam, kjer nas ne poznajo še dobro, se vselej najde kdo, ki mu ni jasno, kako lahko v tako majhnem kraju, kot je

naš, uspeva tako velik zbor. Pa naj se sliši še tako oh in sploh, ne morem mimo tega, da imamo, poleg ostalih, naravnost izjemno zborovodkinjo Katjo, ki je duša, srce in motor zbora. Poleg njenega strokovnega znanja in smisla za poučevanje čutim, da je njen moto dobra volja. Zgodi se kdaj, da na vajah ne gre čisto tako, kot bi takoj želeli, in morda bi kdo celo obupal, ona pa najde rešitev po nemogoči strani, ki jo začini s kančkom humorja, tako da smo na koncu vsi zadovoljni. Če bi me vprašali, kdaj sem jo videl slabe volje, ne bi znal odgovoriti. Vse to in še več so razlogi, da se nam lahko še kdo pridruži. Brez skrbi, ne iščemo grešnega kozla, iščemo, celo potrebujemo dobro voljo. Te ni nikoli preveč in je vselej dobrodošla. To je to, kar

me opogumlja, da bom še naprej vztrajal. Sicer pa mi je pesem zlezla pod kožo, zato kot pevec ne morem v pokoj.

Irena Kenk

Druga faza sanacije radona uspešna

V letu 2014 je bila izvedena 1. faza sanacije, ki je obsegala izvedbo horizontalnih sond z aktivnim odzračevanjem ter izvedbo prezračevanja, ki je bilo povezano na sistem kanalizacije. Sonde so se izvedle v območju telovadnice, v območju sanitarij pa se je izvedel sistem navezave na kanalizacijo. Sanacija je bila uspešna v območju telovadnice, v območju, kjer se je odzračevanje vezalo na kanalizacijo, pa sanacija ni uspela. Vrednosti koncentracije plina radona so bile sicer skoraj za polovico manjše kot prej, vendar še vedno precej nad dovoljenimi vrednostmi.

Zaradi povišanih koncentracij radona v učilnicah se je v mesecu juliju in avgustu 2017 izvedla 2. faza sanacije, izvajalec je bil DOMEKO INŽENIRING D.O.O. Dodatno so vgradili še štiri sisteme za prisilno odzračevanje zraka izpod tal temeljne plošče in sanirali pokrov jaška kanalizacije, iz katerega so črpali zrak pri 1. fazi sanacije objekta. V učilnicah MAT/FIZ in BIO/KEM so sanirali tudi

tlake. Ob sanaciji tlakov so ugotovili, da ob robovih učilnic potekajo kanali za napeljavo. Vse odtoke, jaške in kanale so dodatno zatesnili, položili radonsko folijo in zaključili z vinil ploščami. Na podlagi rezultatov opravljenih meritev časovnega poteka koncentracije radona z merilnimi instrumenti (6. 9.–14. 9. 2017), ki jih je izvajal Zavod za varstvo pri delu Ljubljana, je bilo ugotovljeno, da so koncentracije radona v vseh merjenih učilnicah (biologija, matematika, TIT, angleščina) med delovanjem sistema za prisilno prezračevanje zraka izpod temeljne plošče nižje od dovoljene povprečne celoletne koncentracije radona za bivalno okolje, 400 Bq/m³, in nižje od mejne vrednosti 300 Bq/m³, ki bo na podlagi evropske direktive sprejeta tudi v Sloveniji kot mejna vrednost za povprečno celoletno koncentracijo radona v delovnem in bivalnem prostoru.

Dodatne meritve z detektorji sledi so potekale še od 6. 9. do 2. 10. 2017 v učilnicah računalništva, BIO/KEM, TIT, TJA/GUM in telovadnici.

Sedaj je med delovanjem skupno sedmih ventilacijskih cevovodov tega sistema prisilnega odzračevanja zraka izpod temeljne plošče vrednost koncentracije nižja od dovoljene povprečne celoletne koncentracije v bivalnih prostorih, torej pod 400 Bq/m³.

Med poletnimi, jesenskimi in zimskimi počitnicami bomo ventilacijo lahko izklopili, koncentracija radona bo tedaj sicer precej narasla, vendar naj bi se, kot so ugotovili po preizkusu, že s ponovno vključitvijo ventilacije večer pred začetkom pouka koncentracija radona čez noč tako znižala, da bi se do pričetka pouka znova spustila pod zakonsko dopustno mejo.

ZVD predlaga kontrolne meritve časovnega poteka koncentracije radona z merilnimi instrumenti in z detektorji sledi še v zimskem obdobju v učilnicah TIT in BIO/KEM. S temi meritvami bodo ugotovili, če je sistem za prisilno prezračevanje zraka izpod temeljne plošče ustrezen tudi ob večjih tlačnih razlikah med zrakom pod temeljno ploščo in zrakom v prostoru nad njo, ki se pojavijo v zimskem obdobju zaradi ogrevanja šole.

V šolskem letu 2016/17 je bilo v osmih oddelkih 125 učencev. Imeli smo kombinacijo 7. in 9. razreda, en oddelek jutranjega varstva, dva

foto: Barbara Petkovšek

oddelka podaljšanega bivanja (od 1. do 5. razreda), v katerem je bilo vključenih 73 učencev, in dva oddelka varstva vozačev, v katerih je bilo vključenih 41 učencev. Vseh vozačev je bilo 69, od teh se jih je 35 vozilo v šolo z avtobusom, s šolskim kombijem 32 ter 2 učenca so vozili starši sami (Mrzli Log, Kanji Dol). Pouk smo izvajali v eni izmeni s pričetkom ob 7.30.

Oddelki šole: 1. triletje (od 1. do 3. r. 48 učencev – 25 učenek in 23 učencev), 2. triletje (od 4. do 6. r. 40 učencev – 21 učenek in 19 učencev), 3. triletje (od 7. do 9. r. 37 učencev – 23 učenek in 14 učencev).

V preteklem šolskem letu je bil učni uspeh 100 %, realizacija pouka 100 %, obisk pouka 96,07%, realizacija razširjenega programa (dodatni, dopolnilni, interesne

dejavnosti) 100 %.

Učenci so bili uspešni na šolskih tekmovanjih različnih nivojev, pri raziskovalnih nalogah in raznih natečajih. V 7., 8. in 9. razredu smo imeli 7 izbirnih predmetov, in sicer: nemščina I, italijanščina I, računalništvo – urejanje besedil in multimedija, izbrani šport in šport za zdravje, poskusi v kemiji, kemija v življenju ter ansambelska igra.

Za Cankarjevo priznanje je tekmovalo 51 učencev od 2. do 9. razreda, bronasto Cankarjevo priznanje je prejelo 20 učencev. Že drugo leto so tekmovali za Cankarjevo priznanje tudi učenci 1. razreda.

Učenci od 6. do 9. razreda so tekmovali v znanju o sladkorni bolezni in od 42 tekmovalcev je bronasto priznanje prejelo 7 učencev in 2 učenca srebrno priznanje.

Poleg tega je 7 učencev iz 9. razreda sodelovalo na natečaju Tudi pri nas je potekalo osamosvajanje Slovenije in prejeli zbornik, majice, izlet v vojaški muzej Pivka in Planinsko jamo.

Na natečaju Naravne in druge nesreče – pozor, nevarne snovi! je bila učenka 6. razreda Nika Mravlja nagrajena na državnem nivoju. Sodelovala je tudi na natečaju Bralnice pod slamnikom – Zbolelo je, pa kaj ali Vse bo še dobro. Posebno nagrado je prejela za najboljšo pesem Mlada Vilenica 2017 ter posebno nagrado žirije na 15. mednarodnem literarnem natečaju v Schwanenstadtu v Gornji Avstriji.

Tekmovanja s področja matematike – Matematični kenguru se je tekmovanja udeležilo 17 učencev od 6. do 9. razreda; bronasto priznanje je prejelo 10 učencev, srebrno pa 5, kar pomeni izreden dosežek za našo šolo.

Angleške bralne značke EPI Reading Badge se je udeležilo 44 učencev od 4. do 9. razreda, od katerih je 22 učencev prejelo srebrno priznanje in 10 učencev zlato priznanje.

Nemške bralne značke Epi Lesepreis 2016/17 se je udeležilo 28 učencev od 4. do 9. razreda; srebrno priznanje je prejelo 13 učencev in zlato 7 učencev.

V okviru zgodovinskega krožka je bila izdelana zgodovinska raziskovalna naloga z naslovom: Praznovanje v šoli nekoč in danes (primerjava praznovanj); prejeli so zlato priznanje. Tekmovanja

iz zgodovine se je udeležila Nina Žgavec in prejela srebrno priznanje.

Na tekmovanju iz znanja biologije za Proteusovo priznanje so 4 učenci prejeli bronasto priznanje, ena učenka pa je poleg bronastega priznanja prejela tudi srebrno. Tekmovanje v znanju iz kemije za Preglovo priznanje so 4 učenci prejeli bronasto priznanje. Na tekmovanju v znanju naravoslovja za priznanje Kresnička je 5 učencev prejelo priznanje.

Mladi planinci so se udeležili Regijskega tekmovanja MiG, ki se je odvijalo na naši šoli. Zadovoljni so bili z rezultatom, saj so se po več letih ponovno uvrstili na državno tekmovanje z eno ekipo, ki je potekalo v Idriji, kjer so dosegli 14. mesto.

Rezultati NPZ v 6. razredu so nad slovenskim povprečjem pri slovenščini in matematiki, v 9. razredu pa samo pri slovenščini.

Organizirali smo Plavalni tečaj za učence 3. razreda, izvedli zimsko šolo v naravi – smučarski tečaj v okviru ČŠOD Kranjska Gora za učence od 4. do 7. razreda ter

foto: Barbara Petkovšek

šolo v naravi za učence 6. razreda.

Potekal je tudi preventivni projekt Mladinske delavnice, ki so bile namenjene učencem od 7. do 9. razreda; vodila sta jih strokovna delavca Centra za socialno delo Idrija.

Zdravstvena vzgoja je bila izvedena v vsakem razredu, vodile so jo

70 LET

diplomirane medicinske sestre Zdravstvenega doma Idrija, ki imajo bogate izkušnje na področju promocije in vzgoje za zdravje.

27. nacionalni otroški parlament je obravnaval temo Otroci in načrtovanje prihodnosti, za naslednji dve leti pa so določili temo: Šolstvo in šolski sistem.

Za projekt LAN so učenci prejeli tri zlata priznanja.

V povezavi čipke, umetnosti in naravoslovja je v lanskem šolskem letu znova zaživel projekt, ki so ga poimenovali Lan. Nežna rastlina jim je dala navdih za klekljanje, šivanje, tkanje in kvačkanje. Učenci od 5. do 9. razreda so se povezali s Čipkarsko šolo Idrija, oddelkom Črni Vrh, Društvom klekljaric Črni Vrh-Godovič, z Lanenimi ženskami, šiviljami in drugimi posamezniki, s katerimi so soustvarili tehniške dneve in skupaj ustvarjali izdelke iz lanu. Nastala so oblačila in modni dodatki, s katerimi so se predstavili na modni reviji v dvorani Sloga v Črnem Vrhu in na odmevni razstavi v šoli pod naslovom ... Na eni tanki niti, to mora lušno biti Našo laneno dediščino in lastne stvaritve pa so ponesli tudi izven meja našega kraja. Pod okriljem Turistične zveze Slovenije so projekt predstavili v turistični nalogi in na turističnih tržnicah v Ljubljani in Mariboru. V konkurenci 35 najboljših šol iz cele Slovenije so dosegli izjemen uspeh s tremi zlatimi priznanji za najboljšo turistično nalogo, za najboljšo kostumografijo in celostno predstavitev turistične naloge. Za nagrado so doživeli lepote Bohinja. Naloga predstavlja sveže ideje na temo lanu, ki so obenem potencialni produkti, s katerimi bi lahko obudili turizem na Črnovrškem. Objavljena je tudi na spletni strani šole.

Za kakovostno vzgojno-izobraževalnega delo, ki je poglobitveno poslanstvo šole, smo sodelovali v 3-letnem programu (letos ga zaključujemo): Uvajanje izboljšav in samoevalvacija, ki ga izvaja Šola za ravnatelje na Brdu pri Kranju. V luči uvajanja izboljšav smo ugotovili, da mali koraki vodijo do napredka na dolgi rok. Vsi rezultati dela niso takoj vidni, nekateri se pokažejo šele čez nekaj časa.

Pri doseganju pozitivnih sprememb moramo delovati po

principu manj je več – bolje je, da si zastavimo manj ciljev in dejavnosti, vendar smo bolj dosledni in redni pri njihovem izvajanju. Izbirali bomo kakovostne cilje, ki bodo merljivi, primerljivi in preverljivi. Spoštovati je potrebno učenčeva merila uspeha, njegove zmožnosti in sposobnosti pri vrednotenju učnega izdelka ter merila za razvoj predstavljanja in osmišljanja osebnega cilja (formativno spremljanje).

Barbara Rupnik

Ponosni na Pirnatovo nagrado

Za moškim pevskim zborom Pobje je zanimivo leto. Kmalu v začetku leta so skupaj s še nekaterimi zbori naše občine sooblikovali koncert ob 130-letnici rojstva idrijskega skladatelja Zorka Prelovca. Ne dolgo po tem so se kot že vsako leto predstavili na reviji pevskih zborov Primorska poje, v okviru katere so se letos podali v Trst. Le teden dni pozneje so se predstavili na občinski reviji v Cerknem, zbor pa je nastopil še na tretji, in sicer krajevni reviji Naj pesmi srca nam vedre. Junija so se s pesmijo podali v Brinov grič in na spominski prireditvi zapeli pri Vojkovem taboru. Najbolj ponosni pa so Pobje na Pirnatovo nagrado, ki so jo s strani Občine Idrija prejeli za predanost zborovskemu petju in bogatitvi kulturnega utripa. Brez petja pač ni prave prireditve, zato so bili povabljeni k sodelovanju na srečanje oglarjev Slovenije v Idrijskem Logu in na

foto: Tomaž Rupnik

praznovanje 110-letnice Pirnatove kočje na Javorniku. Letos se zbor ni udeležil nobenega gostovanja, so pa zato oni v goste povabili prijatelje iz Nemčije, ki so se krajanom na prireditvi Pesmi z vseh vetrov predstavili pod imenom Trichter Gesicht. V svojo družbo so oktobra sprejeli člane kluba Radia Koper, radi pa so se odzvali tudi vabilu MePZ Klasje in tako nastopili na njihovem jesenskem koncertu. Pozabili niso niti na skupno druženje na pobovskem pikniku. Z velikim veseljem pa so s svojim petjem polepšali poročno mašo dvema paroma in jih tako z nežnimi melodijami ljubezni pospremili na dolgo in srečno skupno pot.

Nataša Hvala

Utrip župnije v letu 2017

V življenju velikokrat izkušamo, da več ko vložimo v neko stvar, več prejmemo. Tako je tudi v verskem življenju vsakega človeka. V preteklem pastoralnem letu smo spet imeli precej priložnosti za osebno duhovno rast ter krepitev medsebojnih odnosov.

Lansko jesen smo pri nas pričeli z delavnicami molitve in življenja, na katerih so udeleženci ob odlomkih iz Svetega pisma ter drugih molitvah in razmišljanjih poglobljali svoj odnos z Bogom – svojo vero.

Člani molitvene skupine so skrbeli za molitev pred sveto mašo, predstavniki Župnijskega pastoralnega sveta pa za sodelovanje pri nedeljskih in prazničnih mašah, zlasti v svetih časih.

Veroučenci so svoje versko znanje bogatili pri verouku, pri raznih drugih skupinah pa še aktivno sodelovali ter s tem obogatili celotno občestvo. Enajst učencev tretjega razreda je prvič pristopilo k svetemu obhajilu, sveti krst pa je prejelo osem otrok.

Kot vsako leto so sodelavci Karitas pripravili srečanje za starejše, ki se je pričelo s sveto mašo, nadaljevalo pa s pogostitvijo in z druženjem, ki vsem največ pomeni.

V nedeljo, 16. 7., smo se skupaj z g. Janezom Kavčičem veselili njegove srebrne maše, se zahvalili za ta dar in prosili za naprej za stanovitnost in vztrajnost.

V začetku avgusta smo poromali na Sveto Goro, kjer

smo se svetogorski Mariji zahvalili za vse milosti, ki smo jih bili deležni na njeno priprošnjo, ter se priporočili za naprej. Leto bomo zaključili s Trikraljevsko akcijo, pri kateri bomo s sodelovanjem ali z denarnim prispevkom pokazali solidarnost do revnih. V primeru lepega vremena bo 26. 12., na štefanovo, tudi blagoslov konj, kar je postala že tradicija.

Na tem mestu se v imenu celotne župnije zahvaljujem vsem, ki kakor koli pripomorete k duhovni rasti vsakega izmed nas ter h krepitevi medsebojnih vezi.

Prav je, da pogledamo tudi, kako se je leto izteklo z vidika skrbi za materialne potrebe cerkve in župnišča. Z rednimi dohodki iz miloščine in dveh ofrov smo krili tekoče stroške ogrevanja, čiščenja, cerkovnice in elektrike. Za potrebe čiščenja snega je bila nabavljena snežna freza. Z denarjem, ki je ostal od oratorija, so bili kupljeni mašni plašči v vseh liturgičnih barvah. V blagajni je ostalo še nekaj denarja.

Andraž Kavčič

Tudi letos so bili naši ministranti zelo pridni in dosledni pri opravljanju svojih dolžnosti ministrantske službe. Letošnja srečanja so bila namenjena predvsem izpopolnjevanju razumevanja, kaj pomeni biti ministrant. Ministranti skupaj z drugimi sodelavci pri bogoslužju uresničujejo skupno duhovništvo in dajejo opraviлом praznični značaj, povečujejo njihovo izrazno moč in vernikom pomagajo doživljati Božjo bližino. Poleg teoretičnega dela pa smo tudi ponavljali in popravljali njihove praktične zadolžitve. Če je čas dopuščal, smo po srečanju igrali nogomet ali lizali sladoled. Letos ni bilo dekanijskega srečanja ministrantov, se pa obeta naslednje leto škofijsko srečanje ministrantov v Vipavi, kjer ne bo manjkalo tekmovalnosti in zabave. Pomembno je, da so ministranti med seboj povezani kot dobri prijatelji, saj se le tako lahko izrazi njihova usklajenost, predanost in razumevanje tega, kar počnejo.

Barbara Rupnik

Oratorij 2017 je pod geslom »Dotik nebes« potekal od 14. do 20. avgusta.

Ves teden smo spoznavali našo Mater Marijo, ki nam je vsem lahko zgled na poti skozi življenje. Poleg tematsko oblikovanih katehez so se otroci udeleževali raznovrstnih delavnic v izvedbi animatorjev in zunanjih izvajalk. Že tradicionalno so obiskali stanovalce v domu starejših občanov Bor. Imeli so se celo priložnost srečati z novomašnikom Gabrielom Kavčičem, ki smo ga povabili v našo družbo.

Očitno pa je črnovrški oratorij pridobil tudi nekakšen poseben sloves, saj se ga poleg otrok iz naše župnije radi udeležujejo tudi otroci iz drugih župnij. Veliko je seveda odvisno od gospoda župnika Srečka in voditelja, še več pa od super animatorjev, ki so v času oratorija vedno s srcem pri stvari.

Dušan Žgavec

Člani zakonske skupine se bolj ali manj trudimo, da se redno srečujemo na naših mesečnih srečanjih. V tem letu sta nas obiskala Milena in Ivo Uršič, ki aktivno delujeta prav na področju zakonskih skupin. Predstavila sta nam novo gradivo, ki ga sedaj obravnavamo pri naših srečanjih. Njuno podajanje vsebine teh tem je bilo izredno zanimivo, saj sta vključila osebne izkušnje in obilico humorja, kljub temu da je tematika lahko v vsakdanjem življenju tudi precej resna. Člani zakonske skupine smo veseli vseh pogovorov, molitev in sproščenega druženja, ki nas povezuje med seboj in z Bogom.

Neža Rudolf

Mladinski župnijski zbor sestavlja okoli dvajset mladih med 6. razredom osnovne in 3. letnikom srednje šole. Na vajah se srečujemo ob nedeljah po maši. V zadnjem letu smo prepevali na krajevni reviji pevskih zborov in otvoritvi novoletnih lučk, večkrat peli pri sveti maši in s pesmijo razveselili starejše na srečanju bolnikov in ostarelih. Radi izvajamo raznolike skladbe, od ljudskih napevov, sodobne krščanske glasbe, do gospla in sodobnih popevk. Najraje prepevamo skladbe, ki s svojim besedilom poslušalcu dajejo nekaj več in se ga dotaknejo,

foto: Barbara Rupnik

ob vsem tem pa želimo tudi slaviti Boga.

Majda Bajec

KJE SEM DOMA – Letošnje geslo delovanja organizacije KARITAS

V naši župniji se sodelavci Karitas trudimo, da bi se predvsem starejši in osamljeni vsaj kdaj počutili domače, da bi čutili, da niso pozabljeni in so deležni prijazne besede, majhne pozornosti in pomoči, če je to potrebno. Spomladi smo večjim družinam razdelili kar nekaj hrane, ki je financirana iz sredstev EU. Nekaj družin in starejših oseb tudi mesečno prejema pakete hrane. Konec julija smo pripravili srečanje za starejše, ki se ga je udeležilo okrog 40 oseb, in med sabo so kar veselo pokramljali. Kot vsako leto za praznike (božič, velika noč) so bili tudi letos starejši, bolni in tisti, ki so v domovih za ostarele, obiskani in deležni manjših daril. Vsako drugo soboto v mesecu sodelavka Karitas vodi uro molitve v Vitadomu.

Vsako leto v tednu Karitas gremo sodelavci na romanje v Ponikvo in potem še na generalko koncerta

Klic dobrote. Aktivnosti in potreb ne zmanjka, manjka pa kakšna mlada, strokovna moč. Tisti, ki se znajdejo v stiski, so zelo ranljivi in k njim je treba pristopiti z občutkom, da dobijo zaupanje in se tudi moralno čutijo močnejši. Vabljeni torej vsi, da se pridružite skupini Karitas s kakšno novo idejo in bomo tako skupaj bolj močni in bomo naredili več dobrega za medsebojne odnose.

Saša Žgavec

Tudi v preteklem letu smo se mesečno redno srečevali z družinami in prijatelji Vere in luči. V januarju smo izvolili nova voditelja skupine Vera in luč Črni Vrh in nove člane animacijske skupine, ki pripravlja naša mesečna srečanja. Obiskala nas je tudi provincialna vodja VIL Kristina Anžel. Po dveh letih smo na nedeljo po svečnici, ki je za nas poseben praznik, sodelovali pri župnijski sveti maši v Črnem Vrhu in nadaljevali s prazničnim kosilom v župnišču. Naša srečanja tvorijo molitev, sveta maša, ustvarjalne delavnice, pogovor med starši in družjenje. Lučarsko leto smo zaključili v juniju s piknikom in v prijetni družbi harmonike in Joštovega baritona.

Polona Rudolf Žigon

Otroški pevski zbor Župnije Črni Vrh je tudi v pevskem letu 2016/2017 s petjem sooblikoval bogoslužja v naši župniji. Najmlajši pevci in pevke so tako sodelovali pri maši ob svetem Miklavžu, v božičnem in postnem času ter pri prvem svetem obhajilu. Nastopili so tudi na krajevni reviji Naj pesmi srca nam vedre, prav poseben pa je bil zaključek sezone na zadloškem igrišču, ko so se predstavili vsi trije župnijski pevski zbori. V letošnjem septembru je zbor za nekaj časa prevzela Barbara Rupnik, ki mlade pevce z veseljem pripravlja na nove izzive.

Manca Rudolf

Leto se je za župnijsko dramsko skupino začelo 5. decembra v dvorani KUD Sloga, kjer so otrokom olajšali čakanje na dobrega moža čebelica Maja, jelenček Rudolf in maček Muri. S pomočjo publike so uspešno opravili izzive in našli pot do Miklavža.

Za naju z Valentino vstop v novo leto ni pomenil le začetka priprav na igrico ob materinskem dnevu, temveč tudi začetek priprav na maturo. Čeprav smo že začeli z vajami, sva se zaradi stiske s časom odločili, da zastavljeni projekt prestavimo na naslednje leto.

V avgustu smo otrokom na oratoriju skozi igro vsak dan predstavili delček Marijinega življenja in prepoznavali vrednote dneva.

Leto se bliža koncu, mi pa smo že v polnih pripravah na novo igrico in se skupaj s tremi novimi članicami veselimo nastopov.

Terezija Rupnik

Pritrkovalcev je bilo letos kar 7. Vaje so potekale ob sobotah ob 9. uri vsaj vsakih 14 dni. Pritrkovali smo ob vseh cerkvenih praznikih in posebnih priložnostih, kot je bila srebrna maša ali ob obnovitvi starega križevega pota. Upamo, da vam z zvonjenjem polepšamo dan in ga naredimo bolj posebnega.

Jernej Zajec

Z jaslicami smo se ozrli nazaj na leto usmiljenja. Kakor je bilo v judovski kulturi odpuščanje vseh dolgov bistvena sestavina svetega leta, je tudi želja papeža Frančiška, da bi prihodnja leta bila prepletana z milostjo. Da bi stopili vsakemu človeku naproti z dobroto in nežnostjo.

Pokazali smo spravo dveh družin, naših slovenskih, kjer se zamere vlečejo iz roda v rod in si gradimo ograje in s tem omejujemo.

Naše aktivnosti so že pri letošnjih jaslicah, vabijo pa nas tudi na razstave jaslic. Potrudili se bomo po najboljših močeh.

Janez Hvala

Zaradi delavnic molitve in življenja smo z biblično skupino pričeli šele v februarju, zaključili pa v aprilu. Spoznavali smo preroka Izaija, Jeremija, Ezekielia in Ozeja, ki jih, razen zadnjega, prištevamo med velike preroke. Srečevanja smo zaključili v aprilu s predstavitevijo romanja po poteh Janeza Pavla drugega na Poljsko. Ponovno smo se pričeli srečevati v oktobru,

ko smo spregovorili o trpljenju Joba in o lepi zgodbi o Ruti. Srečujemo se vsak drugi in četrti ponedeljek v mesecu. Če koga zanima poglobitev v Sveto pismo, so mu vrata vedno odprta.

Andrej Žigon

Delo gasilsko reševalnega centra Črni Vrh

Leto se končuje in zaključujemo poročila o delu v preteklem letu. V Prostovoljnem gasilskem društvu Črni Vrh smo leto preživeli relativno mirno. Pričetek je bil precej pester, saj smo v prvih mesecih leta že izpolnili letno povprečje, k sreči se je stanje zatem umirilo tako, da je pod črto za nami povprečno leto na področju intervencij. Prvo intervencijo smo imeli že na prvi dan novega leta nekaj minut čez polnoč. Največja intervencija je bila gašenje poslopja na domačiji pri Novaku v Idrijskem Logu, vendar k sreči ni bilo v požaru nikogar poškodovanega. Ena zanimivejših intervencij je bila reševanje zrakoplova, kar je za naše področje precejšnja redkost. Najhuje jo je skupil žirokopter, ki je postal neuporaben kup plastike in pločevine, k sreči pa sta jo udeleženca v nesreči odnesla s celo kožo. Takšne sreče nista imela potnika drugega žirokopterja, ki je prelet zaključil na Predmeji.

Tekom leta smo nekaj članov napotili na šolanje za višje čine oziroma tečaje gašenja in reševanja. Izvajali smo obnovitvena dela v gasilnem domu ter nabavili in obnovili nekaj izrabljene opreme. Tekočemu vzdrževanju vozil smo dodali novo nadgradnjo na GVGP1 landrover defender, s tem smo pridobili pohodno nadgradnjo z novo ponjavo. Dodaten prostor nam bo služil za dodatno opremo vozila, ki bo lahko uporabljena pri posredovanju. Oprema, ki je ni na dosegu roke ob posredovanju, ne služi svojemu namenu.

Prihodnje leto bomo kuhali predvolilne golaže. Volili bomo občinsko vodstvo, državno vodstvo in vodstva gasilskih organizacij. Pravi ljudje na vodilnih funkcijah lahko zelo veliko prispevajo k razvoju kraja, države ali pa le društva.

Razpis za poveljnika in

foto: Nika Škvarč

predsednika društva je v teku. Upajmo, da bomo imeli srečno roko pri izbiri kandidatov na vseh ravneh. Želim, da bi člani društva dejavneje sodelovali pri vodenju društva in pogumno prevzemali odgovornost vodenja, kajti nič ni slabšega kot le čakati na boljše čase. V bistvu pa to velja na vseh področjih.

Za konec bi se zahvalil vsem krajanom, ki nas pri našem delu podpirate finančno z nakazilom 0,5 % dohodnine, lastnim delom, darovanjem dobitkov za srečelov ali kakorkoli drugače po svojih zmožnostih. Trudili se bomo, da bo društvo živelo naprej ter izpolnjevalo svoje poslanstvo po svojih najboljših močeh.

Vsem krajanom želim v novem letu vse dobro in mirno leto 2018.

Stopamo v drugo desetletje

*Ko uho zazna klekeljnov žvenket,
pomisliš, je res že deset let.
Morda kak osiveli las,
kaka gubica polepša naš obraz,
le srce je isto, ono hrepeni,
ko čipko nežno poboža z očmi!*

Članice društva klekljaric Godovič-Črni Vrh se že deseto leto redno srečujemo. Pod vodstvom mentorice Anke Jamšek, učiteljice klekljanja, osvajamo nova znanja, osvežujemo pozabljene zanke in neznanke vzorcev ter se rade družimo. Na naših srečanjih žvenket klekeljnov rada preglasita klepet in smeh.

Pridno sodelujemo pri projektih, ki jih je čedalje več. Klekljanje ni več domena Idriječank, temveč kleklja cela Slovenija. Temu primerno se razvijajo vzorci, nastajajo vedno novi, zahtevni, ki so preseglji idrijski ris in ustvarjanje všečne čipke, ki jo najdeš vsepovsod, na nakitu, sliki, tekstilu, torbici ... Med nami je neumorna kreatorka novih vzorcev Andra Jereb, za kar smo ji hvaležne in vesele smo, da jo imamo.

Naše društvo je letos pod vodstvom gospe Anke izvedlo delavnice italijanske čipke, ki smo jo prikazali tudi na letni razstavi. Sodelovale smo pri projektu Čipke za Marijo, ko smo klekljale čipke za prte na

foto: Sonja Habe

Sveti Gori ob jubileju Svetogorske Marije. Idejni vodja tega projekta je bila gospa Anka, ki je s pomočjo Irme Pervanja čipko oblikovala, prte pa je sešila naša članica Andra Jereb s pomočjo Gabriele Petkovšek.

Pridružile smo se tudi Čipki za ljubljansko stolnico, kjer smo pustile svoj pečat, saj so v čipkah izvezena imena naših družin. Pomagale smo še pri nekaterih manjših projektih: Krizantema Maksa Fabianija, okrasitev dvorane za spevoigrro ...

Stopamo v drugo desetletje in želimo ohraniti tradicijo klekljanja na Črnovrškem, zato nadaljujemo. Društvo se stara. Vabim mlajše, naj se nam pridružijo. Veselo vabljeni tisti, ki imate veselje do ročnega dela, ki vam zadrhti srce ob pogledu na nežne prosojne čipke in ki želite prispevati k ohranitvi te kulturne veščine.

Katarina Rudolf

»LOVSKA, LOVSKA JE TA!«

V letošnjem letu se je v LD Javornik zvrstilo kup dogodkov in akcij. Med pomembnejše dogodke sodijo volitve za predsednika lovske družine. Mesto predsednika družine spada med pomembnejše upravne funkcije, saj predsednik vodi seje upravnega odbora, skrbi, da se izvršujejo sklepi občnega zbora in upravnega odbora ter drugih organov Lovske družine Javornik. Poleg tega skrbi še za disciplino, tovariške odnose in pravično izvajanje lova, skrbi za javnost

dela LD, vodi zборе lovcev ter zastopa in predstavlja LD pred državnimi in drugimi organi doma in tujini. Volitve so potekle 25. 3. 2017, a ker predsednik ni bil izbran v prvem krogu, je sledil še drugi krog 9. 4. 2017. V drugem krogu je bil za predsednika izvoljen Ciril Lampe iz Idrije. Poleg njega pa sta v boju za predsedniški stolček sodelovala tudi Erazem Poženel, ki je kasneje odstopil, ter Damjan Gantar iz Godoviča. Ciril Lampe je v zmagal z 32 glasovi za ter 14 proti.

Da pa se lovci niso ukvarjali zgolj z volitvami, naj povemo še, da so v letošnjem letu opravili še obvezna

pomladanska biomeliorativna dela v lovišču, kot so čiščenje kaluž, čiščenje lovskih stez, polnjenje solnic za divjad, posek obrobne pasu pasišč, obnovili pa so tudi nekaj prež in krmišč. Poleti so lovci puške zamenjali za koso in grablje ter pripravili seno, ki v zimskih mesecih služi za krmo divjadi. Poletni in jesenski meseci so bili namenjeni popravilu škode, ki so jo povzročili divji prašiči, poleg tega so lovci s pesi še dodatno založili privabljajna krmišča ter mrhovišča za male zveri.

Sicer pa je na območju lovišč LD Javornik populacija različnih vrst divjadi intervalno v porastu in v upadanju. V času žleda leta 2014 je bilo občutno opaziti zmanjšan stalež srnjadi, gamsov in tudi jelenjadi. Trenutno lovci opažajo, da se populacija srnjadi povečuje, ampak samo v bližini urbanih naselij. Prostorsko pa se širi tudi gams in jelenjad. V porastu so tudi velike zveri, predvsem volk in medved, pojavlja pa se tudi šakal.

Ker pa ravno te dni v medijih poročajo o volkovih, sem novega predsednika povprašala, kako je s tem na našem območju. Odgovoril je: »Kot sem omenil, se je populacija volkov že tako povečala, da lovci ne moremo več preprečevati škod na divjadi, drobnici in tudi na goveji živali. Volkovi so opazili že v naseljih, kjer se tudi najde volčje iztrebke, v katerih je vidna dlaka divjadi ali drobnice. Večkrat so najdeni tudi ostanki raztrganih živali (srn, jelenjadi in drobnice), ki so jih pokončali volkovi.«

Torej, dragi krajan, le previdno postopajte po okoliških gozdovih. Kaj pa veste, morda se kje skriva tisti volk, ki je požrl Rdečo kapico in babico. Ah, pa nič zato, saj bo gospod lovec rešil situacijo.

Valentina Tominec

Ni očarljivejšega pohištva od knjig

Knjižnica Črni Vrh, podružnica idrijske knjižnice, se je v zadnjih petih letih na Črnovrškem že dodobra uveljavila. Kljub prostorski stiski tako novi člani kot gradivo v knjižnico redno prihajajo. Trenutno je pri nas vpisanih 352 članov, premoremo pa že skoraj 10 000 enot gradiva, kar je za knjižnico takšnih prostorskih

foto: Marko Šegina

zmogljivosti kar velik zalogaj.

Junija 2017 je minilo pet let, odkar smo v Črnem Vrhu odprli knjižnico, datum obeležnja odprtja pa je skoraj sovpadel s postavitvijo posebne bralne hiške v črnovrškem parku, imenovane bajtabukva. S projektom Bajtabukve želi knjižnica širiti bralno kulturo, ponesti knjige na prosto, med ljudi ter jih postaviti na točke, kjer se ljudje večkrat ali občasno zadržujejo in lahko vsaj kak trenutek svojega časa posvetijo branju. Ljudje lahko knjige iz bajtabukve vzamejo domov, jih prebrane vrnejo ali v zameno prinesejo kakšno svojo.

Zato smo ta dva prijetna dogodka združili v enega, z mislijo Beremo prosto na prostem in praznujemo pet let ... Z glasbo in poezijo so se nam ob tej priložnosti predstavili ŽePZ Ivan Rijavec, skupina Moonrise iz Idrije

in člani KUD Sloga iz Črnega Vrha. Za prijetno druženje ob domačih dobrotah so poskrbele domačinke iz Društva podeželskih žena Idrinja-Cerkno.

Zaposleni v Mestni knjižnici in čitalnici Idrinja smo zelo veseli, da če ne drugače, se knjižnica trenutno širi vsaj v obliki knjižne hiške v črnovrškem parku. Projekt Bajtabukve se je tako izredno dobro prijel – ničkolikokrat ob vodnjaku v parku vidimo ljudi, sede na klopcah s knjigami v rokah, hišica je na trenutke skoraj povsem izpraznjena, pa spet polna, vmes se znajde tudi kakšna podarjena knjiga, včasih pa se kakšen bralec od knjige ne more posloviti in jo obdrži za svojo.

Poleg različnih oblik sodelovanja med našimi člani, lokalno skupnostjo ter knjižnico smo januarja 2017 na pobudo Lovrenca Habeta, nekaterih pridnih bralcev in KUD Sloga organizirali še bralni klub. Enkrat mesečno ob ponedeljkih zvečer se tako literarni navdušenci dobimo v B'kovi sobi in izmenjujemo mnenja o prebranem. Tako smo se seznanili že z marsikaterim predlogom za branje iz tuje in domače književnosti, izmenjali svoje poglede in mnenja o določeni problematiki ter celo prisluhnili potopisnemu predavanju z Jakobove poti. Bralni klub redno obiskuje 8 bralcev in upamo, da se nam bo v naslednjem letu pridružil še kdo.

Katja Pivk

Novembrska smuka

Letos so nas prve snežinke razveselile že v sredini novembra. V gorskem svetu je bila snežna odeja debela več kot meter, zato so že zgodaj napovedali odprtje smučarske sezone na naših najvišjih smučiščih Kanin in Vogel. Tudi člani SK Javornik smo se odpravili na zgodnji ski opening na domačih tleh. Izkoristili smo lepo nedeljo in organizirali prvi letošnji smučarski trening. Nabralo se nas je za dva kombija in osebni avto. V zgodnjih jutranjih urah smo se odpeljali proti Voglu. Otroci so dolgo vožnjo izkoristili še za uro ali dve lepotnega spanca, trenerji pa smo že kovali načrte o poteku dne.

Prihod na parkirišče, zlaganje vse opreme iz kombija, obuvanje ... Iz otroških ust se sliši: »Ki so moje rokavice?«, »A sm uzel čelado?«, »Joj, kolk je

spet težk obut pancarje.« Prav zanimivo, vsak začetek sezone enake scene. Vsi malo zmedeni, ali smo vzeli vso opremo, spoznavanje z načinom zapenjanja novih smučarskih čevljev, v kateri žep spravim smučarsko karto v bundi kolekcije 2017/2018, upam, da je mama v sendvič dala tudi kumare in sir ... Ko rešimo vse začetniške težavice, se odpravimo proti gondoli, v katero nas zapakirajo kot sardele v konzervo. In že kmalu smo na snegu, razdelimo se po skupinah in se odpravimo novim zavojem naproti. Prvi zavoji v sezoni so vedno zanimivi. Večina otrok ima nove, daljše smuči, z večjim radijem. Nekateri kar kmalu na začetku preverijo, ali je letošnji kombinezon slučajno oblazinjen na »tazadnji«. :) Toda kot se za prave smučarje spodobi, po vsakem padcu se poberemo in nadaljujemo boljši. Prvi dan na snegu izkoristimo za čim več prostega smučanja, da otroci znova priključijo tiste prave občutke na smučeh.

Snežna podlaga je bila zelo dobro pripravljena, prav tako so nas noge še ubogale, zato smo po malici

foto: Katja Pivk

nadaljevali s smučanjem in piljenjem tehnike. Zbrali smo se ob dogovorjeni uri, sledila je še vožnja z gondolo v dolino. Povratek domov je hitro minil, saj smo obujali spomine na čudovit dan, najbolj pridni smučarji pa so že med potjo nabirali moči za nov dan.

V slogi je moč

Kot vsako leto smo bili tudi letos zelo aktivni, saj smo na občnem zboru potrjen plan izpolnili skoraj v celoti. Po načrtovanem planu smo zopet kandidirali na razpisu športa in bili uspešni. Fantje pa so bili vestni in so se vsak teden potili. Kandidirali smo tudi na razpisu za turizem, in sicer s pridelavo in predelavo lanu ter srečanjem oglarjev Slovenije. Kar veselje me prime, ko pomislim na lanene žene, saj imajo preko celega leta zelo veliko dela s pripravo materiala, izdelavo izdelkov in predstavitvami po vsej Sloveniji.

Že v lanskem letu smo se z veseljem odzvali na povabilo Vojka Velikonje, da skupaj pripravimo srečanje oglarjev Slovenije. Po novem letu smo se povezali še z društvom Volja iz Idrijskega Loga in pričeli z organizacijo kar zahtevnega projekta. Ko smo postavili okvirje prireditve in naredili finančno konstrukcijo, smo videli,

foto: Florjan Lampe

da bomo brez pomoči Občine Idrija težko pokrili vse stroške. Zato smo se prijavili na Razpis za turizem. Bilo je kar nekaj usklajevanja in dokazovanja, vendar smo na koncu le dobili pozitiven odgovor. Seveda smo bili veseli, vendar je prispela odločba o višini dodeljenih sredstev šele nekaj dni

pred prireditvijo in vse do takrat nismo vedeli, s kakšno višino sredstev razpolagamo. Ker pa previdnost ni nikoli odveč, smo v času priprav kar nekaj stvari organizirali s pomočjo krajanov ter s tem zmanjšali stroške. Na pomoč so nam priskočili Partymakersi, gasilci, krajanji Idrijskega Loga, kmečke žene, ansambel Nadrt, Gozdarstvo Gregor Rupnik s.p., Marko Žgavec – gozdarske storitve in še mnogi posamezniki, ki so zaslužni, da na koncu ni nič manjkalo, le obiskovalcev smo si vsi želeli več. Kljub temu pa lahko rečem, da je bilo srečanje več kot le uspešno. Bil je eden tistih dogodkov, ko stopimo vsi skupaj in vsak naredi najboljše po svojih močeh. Hvala vsem, ki ste kakorkoli sodelovali.

Konec maja smo z izvrstno ekipo izpeljali izvrsten 14. tek na Špičasti vrh. Ne vem točno, s čim smo privabili toliko tekačev, saj jih je bilo kar 111. Zmanjkalo nam je sokov, čokolad, majic in nagrad. Lahko bi rekli, da jih je bilo kot Rusov. Dobre volje pa ni zmanjkalo, te je bilo ogromno. V največje veselje pa mi je bilo, ker je v mladinskih kategorijah teklo 36 mladih tekačev. Od teh jih je bilo 22 iz Črnega Vrha. Po rezultatih je jasno, da je naša mladina žilava in da bo zrasla v prave ljudi. Za številčnost se zahvaljujem Dragu Kavčiču iz OŠ Črni Vrh in seveda se priporočam še za naslednje leto.

V avgustu smo organizirali pohod na Špičasti vrh. Opažam, da se ga udeležuje vsako leto več ljudi. Prihajajo tudi s colske strani. Tudi pri Bizarju je bilo lepo vzdušje, ljudje so se zbirali in poklepetali ... Žal ne morem mimo dejstva, da je ravno tu končala svojo življenjsko pot Slavica Rupnik. Vedno se je bom spominjal kot nasmejane in prijazne osebe.

Kot smo načrtovali na občnem zboru, smo odpeljali zemljo z igrišča in obsejali površine okoli le-tega. V sodelovanju s Planinskim društvom Javornik pa smo obnovili tudi markacije na Špičasti vrh.

V oktobru smo gostili radijski klub »Gremo plesat« in jim skupaj s Juretom Kavčičem, KUD Sloga, Ansablom Javor, MoPZ Pobje, Ivanom Ruđolfom, klekljaricami in Marjanom Pivkom predstavili delček dogajanja na Črnovrškem. Če bi hoteli predstaviti vse, bi potrebovali cel dan, pa še ne vem, če bi bilo dovolj. Smilja Baranja je posnela radijsko oddajo, ki je bila na

sporedu radia Koper v ponedeljek, 6. 11. Mislim, da smo naredili dober vtis in se bodo obiskovalci še vračali v naše kraje. Hvala vsem sodelujočim.

Nerešene so ostale samo še mlekarne in teptalec snega. Nekaj pa mora ostati tudi za prihodnje leto. Z veseljem lahko pogledam na delo preteklega leta, saj smo bili zelo uspešni. Verjetno zato, ker smo se skoraj povsod povezovali, si pomagali in potrdili rek »V slogi je moč!«.

Vesna Forjančič

Vonj smole in brnenje motornih žag zaznamovala zadnji vikend v avgustu

Kdor se je v soboto, 26. avgusta, sprehajal po obrobju Črnega Vrha zagotovo ni preslišal hrumečih zvokov, ki so prihajali s poligona v Balili, saj so tam svoje spretnosti in sposobnosti preizkušali lastniki gozdov Črnovrške planote. Pridno so vadili in se pripravljali na 19. gozdarsko tekmovanje, ki je potekalo v nedeljo, 27.

foto: Vesna Forjančič

avgusta, na kmetijsko-živilskem sejmu Agra v Gornji Radgoni.

Na tekmovanje se lahko prijavi vsakdo, ki ima v posesti gozd in je večš v delu z motorno žago. Nekateri takšno delo opravljajo za preživetje, drugi za svoje veselje. Predvsem pa je za delo v gozdu pomembna izredna previdnost in znanje, ki ga naši tekmovalci Marko Žgavec, Tadej Rupnik in Matija Oblak pod vodstvom Martina Menarda zagotovo imajo. Na tekmovanju v Gornji Radgoni so dosegli skupno 11. mesto.

Dolga leta je bil uspešni vodja ekipe Miroslav Rudolf, lani pa je ob enkratni skupinski zmagi ravno na radgonskem sejmu vodenje predal svojemu nečaku Martinu Menardu.

Tekmovalci so se pomerili v 5 disciplinah, v katerih so želeli nastop čim bolj približati realnemu delu v gozdu. Svoje znanje so preizkušali s teoretičnim preizkusom o varnosti pri delu v gozdu, kombiniranem rezu, preciznem prežagovanju, zaseku in podžagovanju, kleščenju ter podiranju droga na balon. Vsaka disciplina je posebej zanimiva.

Pri kombiniranem rezu morajo tekmovalci z dveh ostruženih hlodov konstantnega premera 35 cm, ki sta postavljena vzporedno in pod različnima kotoma, čim hitreje in čim bolj natančno odrezati koluta, debela od 3 do 8 cm. Pri zaseku in podžagovanju gre za simulacijo podiranja drevesa. Tekmovalec ima le minuto in pol, da podre drevo, pri čemer mora zasek in podžagovanje izvesti čim bolj natančno. Točnost se preverja z laserskim merilnikom.

Najbolj spektakularno pa je zagotovo kleščenje, kjer gre za simulacijo kleščenja vej, ki so umetno vstavljene. 30 količkov iz mehkega lesa predstavlja veje. Tekmovalec mora natančno in čim hitreje odrezati vse količke. Še bolj pestro pa je, ker tekmujeta dva tekmovalca hkrati in je tako tekmovalni duh še večji.

Člani ekipe se takšnih tekmovanj radi

70 LET

udeležujejo, saj ne gre le za dosežke in nagrade, gre tudi za druženje, pridobivanje novih znanj in izkušenj, predvsem pa želijo motivirati mlade, naj se tekmovanj udeležujejo, saj je varnost v gozdu najpomembnejša.

Misel za konec: nevarna zver potrebuje dobrega krotilca.

Tomaž Rudolf

Fatamorgana se prikazuje že 25 let

Leto 2017 smo člani malonogometnega kluba Fatamorgana začeli z drugim delom zimske lige v Dobravljah, ki se je začela novembra 2016. V konkurenci 8 ekip smo zasedli 4. mesto, ki je pomenilo manjše razočaranje glede na to, da smo si na začetku lige zadali uvrstitev med najboljše tri.

Tekmovalno leto smo nadaljevali maja, ko se je začela nova izvedba malonogometne lige v Rovtah. Lani

foto: Tomaž Rudolf

smo osvojili drugo mesto z rahlo grenkim priokusom, ker je bila zmaga na dosegu roke. Letošnjo izvedbo pa smo bili odločni dobiti. Liga je bila razdeljena na pomladanski in jesenski del. Po prvem delu smo zasedali tretje mesto, nakar je sledil poletni premor.

Še prej pa smo organizirali prvega od dveh turnirjev na naši planoti, ki je namenjen predvsem druženju in zabavi krajanov Črnega Vrha in bližnje okolice. 18. turnir vasi se je letos odvijal 20. maja in je zopet postregel z izjemno zanimivimi tekmami. Na letošnji turnir se je prijavilo 9 ekip (Usih, Vrhgriški, Ekpa da te skipa, Nadrt, Gabbiadini, Mačji kot, Sin City, Gozdarstvo Rupnik in Bizari), ki so bile razdeljene v tri skupine po tri. V polfinale so se uvrstile ekipe Vrhgriški, Mačji kot, Usih in Gabbiadini. Prvo polfinale se je po rednem delu končalo z izenačenim izidom 1:1, nakar je sledilo izvajanje 6-metrovk, kjer pa so bili kakovostnejši in srečnejši igralci ekipe Mačji kot. Drugo polfinale se je odvijalo med ekipama Gabbiadini in Usih. Slednji so prišli do hitrega vodstva, nasprotniki pa so jih ves čas lovili. Na koncu je v finale napredovala ekipa Usih s končnim rezultatom 5:3. V boju za tretje mesto je po 6-metrovkah slavila ekipa Vrhgriški, ki je tako osvojila končno tretje mesto, ekipa Gabbiadini pa je tekmovanje končala na nehvaležnem četrtem mestu. V velikem finalu so po preobratu slavili zmago igralci ekipe Mačji kot in tako ponovno postali prvaki Črnovrške planote. Ta dan smo obeležili tudi 25. letnico našega delovanja in smo v ta namen povabili dve legendarni ekipi s Črnovrške planote, ki sta v preteklosti skrbeli za nogomet na Črnovrškem. Ekipi PSV in Brinov grič sta se z veseljem odzvali našemu povabilu ter zbrali svoji ekipi. Tekma seveda ni imela tekmovalnega naboja, o čemer priča tudi prijateljski rezultat 1:1. Članom obeh ekip se sicer poznajo leta, ki so se jim nabrala tekom življenja, a so vseeno pokazali svoje znanje ter se nam vsem predstavili v dobri luči, za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

V sredini junija smo se udeležili turnirja na Colu, ki pa ni prinesel odmevnejšega rezultata, saj smo po treh zmagah v skupinskem delu izpadli v četrtfinalu po streljanju 6-metrovk.

8. julija smo zopet organizirali nočni turnir, ki je namenjen ekipam iz bližnje in daljne okolice. Zmaga je odšla v Podlipo, Salkon team je namreč v finalu premagal Huddersfield po streljanju 6-metrovk. Domača ekipa Fatamorgane je po dolgem času na domačem terenu pokazala, da zna igrati nogomet in osvojila tretje mesto, četri so bili igralci Buro teama.

Veseli nas, da sta se v izločilne boje uvrstili obe domači ekipi in tako z dobrimi igrami privabili še nekoliko več gledalcev.

Konec poletja je bil v znamenju nadaljevanja oziroma jesenskega dela lige v Rovtahn. Odločeni smo bili, da izboljšamo svojo pozicijo na lestvici iz pomladanskega dela. Po nekaj težkih tekmah smo tretje mesto zadržali, za kaj več pa nam je zmanjkalo tudi nekaj športne sreče. Vseeno pa smo bili s končnim dosežkom zadovoljni.

Z začetkom zime in hladnejših dni smo se iz zunanjih asfaltnih površin preselili v telovadnice. Ob sredah se srečujemo na treningih v telovadnici na Colu, kjer skušamo zadržati nekaj kondicije in nogometnega znanja do poletja. Ob nedeljah pa se že drugič zapored udeležujemo zimске lige v Dobravljah, ki smo jo začeli nekoliko bolje kot lansko leto.

Na koncu se zahvaljujemo še vsem sponzorjem, ki nas podpirajo in pomagajo pri izvedbi obeh turnirjev in našem udejstvovanju na turnirjih in ligah.

Športni pozdrav!

Erika Kumar Gnezda

Žoga bend

Žoga bend je skupinska gibalno-glasbena aerobna vadba in poteka pod vodstvom fizioterapevke in delovne terapevke. V osnovi gre za posnemanje igranja na bobne, glavni rekviziti so terapevtske žoge, bobnarske palice ter seveda glasba. Le-ta je namensko izbrana, prilagojen je ritem, hitrost in glasnost, pri izbiri skladb pa s predlogi sodelujejo tudi stanovalci.

Cilji vadbe so predvsem vzdrževanje in izboljšanje kardiovaskularne zmogljivosti, psihofizične kondicije, koordinacije gibov, ravnotežnih reakcij, krepitev mišic ter trening perceptivno-kognitivnih funkcij. Poleg naštetega pa je bistvenega pomena tudi sprostitvev, krepitev socialnih stikov, občutka pripadnosti, komunikacije in ekspresije.

Z vadbo smo s pričeli novembra 2016, novost je bila takoj dobro sprejeta pri stanovalcih, pomenila pa je tudi novo popestritev strokovnega dela. Aktivnost poteka v prostorih fizioterapije vsak ponedeljek

in traja eno uro. Prvič smo se s krajšim koncertom predstavili svojcem v sklopu predavanja o demenci, sostanovalcem Vitadoma pa spomladi s samostojnim koncertom. Ker želimo z aktivnostmi na prostem čim boljše izkoristiti sicer vedno prekratko poletje, smo za dva meseca pospravili palice, septembra pa ponovno sedli za žoge, polni energije in novih idej.

Trenutno naš Žoga bend sestavlja 8 stanovalk in 6 stanovalcev, trije so se nam priključili pred kratkim in se že veselijo Miklavževega koncerta, ki ga pripravljamo v začetku decembra. Svoje vtise so nekateri strnili takole.

Ga. Marica: »Pri Žoga bendu sodelujem že od vsega začetka. Zdi se mi fino, poleg tega pa je še koristno, saj se prav spodobno razgibamo, treba si je tudi zapomniti gibe. Že od nekdaj imam rada glasbo, dolga leta sem pela v mešanem pevskem zboru. Spominjam se, kako sem kot majhna punčka na skrivaj igrala na bratove citre, saj zaradi hudih časov nisem mogla imeti svojega

foto: Jana Miklavič

inštrumenta. Všeč mi je skladba Moj črni konj, ki jo trenutno pripravljamo za koncert.«

Ga. Milica: »Povabilo k sodelovanju pri Žoga bendu sem takoj sprejela, saj imam zelo rada glasbo, rada sodelujem pri vseh aktivnostih v domu. Všeč sta mi obe terapevki, Erika in Nataša, in ju lahko samo pohvalim. Posrečeno

se mi zdi tudi ime skupine. Komaj čakam ponedeljka, da aktivno začnemo teden.»

G. Stanislav: »Žoga bend mi je pisan na kožo, rad igram, plešem in pojem. Mi pa pri telovadbi postane kar precej vroče, še bolj kot kadar cepim drva. Všeč mi je Avsenikova Na Roblek, ker zraven vedno mislim na svojo drago.«

Ga. Minka: »K skupini sem se priključila šele septembra, saj sem pred kratkim prišla v dom. Ker imam zaradi kapi težave z roko, me je precej skrbelo, vendar mi gre kar dobro in se že veselim koncerta.«

Adrijana Lampe Mikuž

Vse posvetimo otrokom

Leto je naokoli. Razmišljala sem, kaj naj vam sporočim o našem delu. Vsako leto pripravimo delavnice, kolesarjenje družin, pomagamo Miklavžu, zbiramo papir ... Boste rekli, da je dolgočasno, vedno

foto: Adrijana Lampe Mikuž

eno in isto, nič novega. Ampak pogledjmo, če je to res.

V prejšnjem decembru smo pomagali Miklavžu obdariti naše otroke in prav tako je bilo letos. Pripravili smo predstavo, delavnice v decembru in obiskal nas je Dedek Mraz. Pripravili smo kolesarjenje družin v maju

in delavnice v tednu otroka.

Ampak letos je bilo drugače kot lani!

Miklavž je na novo obdaril vse letošnje novorojenčke, ki smo jih v našem kraju zelo veselili. Čestitamo vsem njihovim staršem. Miklavž je pripravil drugačna darila in zopet so se prižgale v otroških očeh nove zvezdice, ki so naša hrana in energija za naprej. Z veseljem smo med nami sprejeli drugo gledališko skupino, ki je nasmejala in razvedrila naše otroke. Naše domove vsako leto krasijo drugačni izdelki, ki jih otroci prinesejo iz decembrskih in oktobrskih delavnic z našimi ustvarjalnimi članicami. In pride Dedek Mraz, še en srčni mož, ki ne pozabi na našo lepo črnovrško faro.

V maju smo utrjevali in tkali nove socialne vezi v samih družinah in med družinami. Družilo nas je skupno kolesarjenje, klepet in darilca za sodelujoče otroke ... pa pica pri Pavletu!

Hvala za ves odpaden papir, ki ste ga darovali za naše otroke v marčevski in septembrski akciji.

V tednu otroka se zopet posvetimo njim, ki bodo, ko bomo mi že stari, držali naš Črni Vrh pokonci. Pokazati jim moramo, da je vredno delati za našo prihodnost. Pa čeprav vsako leto na enak način, je vsaka aktivnost nova izkušnja, vsako leto je za nekoga naše delo nekaj novega, nekaj, česar mogoče še ni doživel. Hvala, ker nas podpirate.

Jaka Kenk

MBK Črni Vrh še korak do slovenskega vrha

MBK Črni Vrh je tako v mlajših (U7 do U17) kakor tudi v starejših (U19 in starejši) kategorijah krosa v sezoni 2017 osvojil v klubski konkurenci drugo mesto za kamniškim Calcit bike teamom in pred domžalsko Energijoteam.com. Domžalska ekipa je v preteklih dveh letih za malenkost prehitela MBK Črni Vrh, letos pa je bil črnovrški klub prepričljivo boljši.

Med posamezniki je MBK sportR.si, pod tem komercialnim imenom je tako letos, kakor bo tudi v naslednjem letu, nastopal črnovrški klub, osvojil kar sedemnajst uvrstitev na stopničke, dve več od

foto: Sandi Rus

kamniškega Calcita in sedem več od domžalske Energije. Pokalni prvaki med starejšimi so postali Miha Klemenčič (U19), Matjaž Budin (veterani I) in Robert Blaznik (veterani II), med mlajšimi pa Lan Rupnik (U7), Eva Terpin (U11w), Jernej Rudolf (U11) in Jure Rus (U15). Druga mesta so osvojili Matjaž Lozar (U19), Aleš Boškin (veterani II), Tine Mlakar (U7), Ivana Klemenčič (U13W), Daša Mlakar (U15w), Miha Smrdel (U15) in Jakob Klemenčič (U17), tretja pa Matevž Govekar (U19) in Tina Smrdel (U13w). Slednja je nastopala tudi na cesti in tu osvojila naslov pokalne prvakinja. Na cesti je dvojni pokal osvojil Dean Bratuš (cesta in vzpon), v enduru pa je lanskoletni uspeh tako v generalni razvrstitvi kakor v kategoriji elite ponovil Vid Peršak.

Na državnih prvenstvih je MBK Črni Vrh osvojil rekordno število 38 medalj, od tega 19 zlatih. Število bi bilo zagotovo še večje, če bi bilo v letošnjem letu organizirano tudi državno prvenstvo v maratonu. Letošnji najuspešnejši zbiralec majic državnih prvakov je bil najstarejši klubski tekmovalec, ki je konec meseca novembra prestopil v klub Abrahamovcev, in tudi soustanovitelj kluba Boštjan Brelih. Osvojil je tri naslove državnih prvakov, in sicer v vzponu na cesti ter v krosu in vzponu v gorskem kolesarstvu. S po dvema naslovoma mu sledijo štirje tekmovalci (Dean Bratuš, Matjaž Lozar, Jure Rus in Tina Smrdel). V 26-letni zgodovini je črnovrški klub osvojil na državnih prvenstvih že 298 medalj, od tega 126 zlatih, 99

srebrnih in 73 bronastih.

Največji uspeh na mednarodnih tekmovanjih je dosegel Dean Bratuš, ki je na svetovnem prvenstvu amaterjev v francoskem Ville d'Albi s slovensko ekipo osvojil drugo mesto med štafetami.

Sredi meseca novembra so tekmovalci do vključno kategorije U19 pričeli v telovadnici OŠ Črni Vrh pod vodstvom trenerjev Matjaža Budina in Tadeja Podgornika s t. i. suhimi treningi. V sezono 2018 bo črnovrški klub vstopil okrepljen, saj je vanj prestopila šesterica tekmovalcev iz KD Sloga 1902, včlanilo pa se je tudi nekaj novih članov iz tradicionalnega klubskega okolja. Za prihajajočo sezono so zaradi tega tekmovalni cilji črnovrškega kluba še ambicioznejši. Želijo izboljšati rezultate iz letošnjega leta, tj. osvojiti vsaj dvajset uvrstitev na stopničke v pokalu med posamezniki, na državnih prvenstvih osvojiti prek 40 medalj, če jim bo sreča naklonjena, pa ni nedosegljivo niti prvo mesto med ekipami. V naslednjem letu bo klub organizator tekme slovenskega pokala na tradicionalni lokaciji na območju smučišča Ski Bor. Tekma bo mednarodnega ranga, saj je vključena v koledar UCI. Za uresničitev vseh načrtov v naslednjem letu pa tudi v naslednjem štiriletnem obdobju se bo okrepila trenerska ekipa. Z letošnjim letom se izteka mandat obstoječemu vodstvu, od novega, ki bo izvoljeno v začetku naslednjega leta, pa se pričakuje, da pri delovanju kluba ohrani vse, kar je dobro, v delovanje pa vključi tudi novosti, ki jih narekujejo nova spoznanja na področju treniranja in seveda moderne tehnologije. Vodstvena garnitura pa bo morala zagotoviti tudi ustrezna finančna sredstva, saj bo brez le-teh težko uresničiti številne načrtovane mednarodne nastope.

Umetnost uspeha je biti drzen in zelo previden hkrati. Ta misel znanega francoskega vojskovodje še posebej velja tudi za uspehe v gorskem kolesarstvu. Kolikor se da, to v črnovrškem klubu tudi upoštevajo. Morda so zaradi tega tudi uspešni. Uspešnost pa jim na žalost priznavajo le izven lokalnega okolja.

Društvo Volja Idrijski Log

Želja po bolj intenzivnem povezovanju je med krajanj Idrijskega Loga tlela več let. Na vsakoletnem osmomarčevskem druženju krajanek pa se je kar nekajkrat pojavila tudi ideja o ustanovitvi društva. Da imamo v našem kraju veliko talentov na različnih področjih, ki ustvarjajo edinstvene izdelke domače obrti, so pridni, zagnani in delavni, pa se je pokazalo tudi tekom številnih prireditev na naši planoti. Da se formiramo v društvo, smo se dokončno odločili v jeseni lansko leto na srečanju ob Čukovi laneni jami, kjer lanene žene vsako leto pripravijo predstavitev lanene dediščine. Tako je na pobudo posameznih krajanov nastalo Društvo Volja Idrijski Log.

Naš prvi dogodek v okviru društva je bil pohod, ki smo ga zaradi trase šaljivo poimenovali Pohod v krogu. In če se nam je to sprva zdel le preizkus naših organizacijskih sposobnosti, smo po številu udeležencev ugotovili, da smo lepo uspeli. 30. aprila

foto: Petra Rupnik

se je namreč na štartu pohoda zbralo več kot 70 pohodnikov tako iz domačega kraja kot iz sosednjih vasi in od drugod. Od Čuka smo se povzpeli Vrh kroga, prehodili vzpetine med Idrijskim Logom in Zadlogom, se pri Pevčku spet spustili v domači kraj, nato pa krenili skozi Brinov grič, mimo Pevca na Komparetovo pot in po približno petih urah prijetnega druženja in hoje prišli na cilj. Zvečer smo se krajanj zbrali še na kresovanju pri Vojku v

Leskovcevem kotu. Ob druženju smo kovali načrte za naprej.

V sodelovanju z Združenjem borcev za vrednote NOB Idrija-Cerkno smo 17. junija pripravili spominsko srečanje na Brinovem griču in druženje v Koševniku. Lepo število udeležencev pa tudi pohodnikov, ki se dogodka udeležijo vsako leto, kaže na to, da zgodovinski pomen Vojkovega tabora na Brinovem griču ne bo nikoli pozabljen.

1. julija nas je čakal velik organizacijski zalogaj. Skupaj z idrijskološkimi oglarji, na čelu katerih je Vojko Velikonja, in društvom Trma iz Zadloga smo namreč pripravili vseslovensko srečanje oglarjev v Leskovcevem kotu. Še enkrat se zahvaljujemo vsem, ki so pomagali počistiti in pripraviti prostor, darila za obiskovalce, skrbeli za hrano in pijačo in opravili številna druga dela, brez katerih srečanje, ki so se ga udeležili oglarji z vseh koncev naše države, ne bi uspelo.

Za prihodnje leto imamo kar nekaj načrtov pa tudi nalog. Med drugim bomo zagotovo spet organizirali osmomarčevsko srečanje krajanek Idrijskega Loga, prvomajski Pohod v krogu in kresovanje. Junija 2018 pa bo minilo tudi 20 let od postavitve novega spominskega obeležja na Brinovem griču, zato nas čaka organizacija slavnostnega dogodka.

Ena naših največjih želja je zagotovo tudi namenski

prostor, kjer bi se lahko srečevali in organizirali različne prireditve. Pogovori o tem so že potekali, zato ne dvomimo, da nam bo to nekoč tudi uspelo.

Nataša Hvala

(Prirejeno po spremnem besedilu župnika Srečka Vončina na dan blagoslova)

Obnovljen križev pot

Pred 121 leti, 20. junija leta 1896, so v naši cerkvi blagoslovili nov križev pot, ki so ga kupili bolj ali manj premožni župljani. Najprej si preberimo zgodovinski prikaz o nastajanju križevega pota. Podatke je iz župnijskega arhiva zbrala Nežka Mikuž.

Pred 121 leti, 20. junija leta 1896, so v naši cerkvi blagoslovili nov križev pot. Ob koncu 19. stoletja se je deset premožnih in manj premožnih ljudi v župniji odločilo, da bodo kupili nov križev pot. Takratni duhovnik, vikar Janez Hladnik, je verjetno poznal rezbarske delavnice, ki so takrat delovale po Avstro-Ogrski. Največ jih je bilo na Tirolskem. Eden izmed krajev, kjer je delovalo več delavnic, je bil St. Ulrich – danes Ortisei v Italiji – v provinci Bolzano.

V Črnem Vrhu so se odločili za delavnico Christiana Mahlknechta. Dogovarjanja in pogajanja med delavnico in župnijo oziroma vikariatom so potekala od leta 1895. Predračun je znašal 1400 gld (približno 4424 €, če je bila ob koncu 19. stoletja vrednost goldinarja oziroma krone 3,16 €). Pri tem je treba seveda upoštevati tudi takratni in današnji življenjski standard).

Z vlakom so iz St. Ulricha v Logatec poslali vzorec ene postaje, da bi se v župniji lažje odločili. Mojster jim je obljubil kvaliteten izdelek, odporen na vlago v cerkvi. Zgleda, da so bili z vzorcem in z obljubami zadovoljni in so križev pot naročili.

Že v prvi polovici leta 1896 je bil križev pot izdelan in prispel je v Logatec. Od tam so ga z vozom pripeljali v Črni Vrh. Z izdelavo pa v Črnem Vrhu niso bili povsem zadovoljni. Predvsem jih je motilo, da se je 5. postaja, ki je bila prej poslana, nekoliko razlikovala od ostalih, da sta bila pozlatitev in kromiranje neustrezna in da format vseh postaj ni bil povsem enak. Gospodu Malchnechtu so poslali pritožbo in ta jim je ceno za

križev pot znižal za 200 gld. Plačali so tako le 1200 gld.

12. junija 1896 je gospod Hladnik pri oznanilih povedal: »Danes teden bode ob devetih slovesnost postavljanja novega sv. križevega pota, sprevod iz kapele sv. Križa, blagoslovljenje, molitev svetega križevega pota, pridiga in slovesna peta sveta maša, in sicer za dobrotnike križevega pota. Deset dobrotnikov se je namreč dobilo, ki so sklenili napraviti za našo cerkev lep in primeren križev pot, jeden je dal za vseh 7 postaj na moški strani, ostali pa nekateri za celo postajo, drugi za polovico. Za teh 10 dobrotnikov se bode opravljalo vsako leto dve sv. maši in sicer jedna na sv. Alojzija dan, druga pa v postu, in sicer toliko časa, dokler bodo postaje novega križevega pota obstajale.«

Za blagoslovitev križevega pota so potrebovali dovoljenje Nadškofijskega ordinariata v ljubljani. To so urejali kapucini v Sv. Križu. Gvardijan iz Sv. Križa je prišel nov križev pot tudi blagoslovit. Za to priložnost so se v fari kar dobro pripravili in jo tudi dobro izpeljali. To vidimo iz besed, ki jih je gospod Hladnik izrekel naslednji teden, 28. junija. Še enkrat se je zahvalil vsem, ki so omogočili nakup in postavitev križevega pota. »Niti v sanjah ni mislil nihče, da bode stalo okrog cerkve toliko mlajev. Zahvalo si zaslužijo tudi čvrsti mladeniči, kateri so toliko mlajev tako urno postavili in nosili na dan blagoslovljanja postaj križevega pota. Pa tudi Marijinim hčeram, ki so svetile dečkom in belo oblečenim deklicam, ki so pri popoldanski slovesnosti prisostvovali, bodi zahvala izrečena.« Ista delavnica je nekaj mesecev prej izdelala tudi križ za pokopališče. Druga delavnica Ferdinanda Stufleserja, ki se je tudi potegovala za izdelavo križevega pota, pa je leta 1895 izdelala kip matere Božje, ki se nahaja v veroučni učilnici.

Vsi dokumenti o dogovarjanju za naročilo, o pogajanjih in vsi računi so ohranjeni v župnijskem arhivu.

Dobrotniki križevega pota so bili:

1. Janez Pirc, Idrijski Log 11 (Košander); 650 gld
2. Jožef Gostiša, Črni vrh 47 (Groga, nato Kočar); 23 gld 77k
3. Uršula Žigon, Lome 6 (Kašča); 53 gld

4. Miha Majnik, Zadlog 26 (Majnik); 50 gld
 5. Simon Mikuž, Idrijski Log 6 (Paver); 50 gld
 6. Gašper Cigale, Lome 12 (Cigale); 100 gld
 7. Jernej Čuk, Predgriže 7 (Pahovc); 100 gld
 8. Marija Rupnik, Zadlog 25 (Rovtarjeva); 41 gld
 9. Uršula Rupnik, Zadlog 25 (Ivanškova); 90 gld 35 k
 10. Katarina Plešnar, Črni Vrh 32 (Plešnarjeva); 100 gld
 11. Matevž Lampe, Črni Vrh 38 (Šimon, nato Dominetovi); 40 gld
 12. Ivan Vidmar, Črni Vrh 21 (Vidmar); dal za 2 zaboja in vozil zastonj
 13. Obresti pri Posojilnici naloženega denarja iz Rovt 3,54 gld 25 k
- Skupaj 1353 gld 25 k

Križev pot je služil svojemu namenu do 1. septembra 1944, ko so partizani napadli postojanko domobrancev v Črnem Vrhu. Prva granata je padla na cerkev, jo zažgala in dobesedno uničila. Križev pot

foto: Jurij Pivk

je bil zelo poškodovan, od ognja ožgan, štiri postaje so popolnoma zgorele. Ostale postaje so deponirali najprej na podstrešje v župnišču, nato pa nad zakristijo, kjer jih je pred dobrimi desetimi leti odkril župnik Srečko Vončina. Z možem iz naše župnije si je

ogledal te postaje in prišla sta na idejo, da bi jih počasi obnovili, in sicer samo z namenskim denarjem. Po vseh pogovorih z odgovornimi na škofiji, s stroko in ključarji je bil sprejet finančni načrt. Ko je bilo obnovljenih deset postaj, se je pojavilo vprašanje, kako naprej. Župnik se je posvetoval z raznimi ljudmi in odločili so se, da te manjkajoče postaje naredijo z domačimi – slovenskimi močmi. Tako so izbrali mizarja domačina Silva Felca, ki je izdelal okvirje – »kapelice« – in svoje delo opravil več kot odlično. Za rezbarjenje je bila izbrana Anica Ahčin iz Tuhinjske Doline, ki je s svojo žensko rahločutnostjo vdahnila rezbarijam patino 19. stoletja. Pobarval jih je Jurij Makovec, restavrator in akademski slikar, ki je restavriral že preostale postaje. Svoje delo je izvrstno opravil. Za osvetlitev se je uporabilo stare svetilke, malo se jih je prilagodilo in obnovilo ter postavilo na tisto mesto, kot naj bi bile prvotno. Vsem zbranim je predstavil potek dela in kako naj za križev pot skrbimo naprej. Postavitev križevega pota, višino, umestitev v prostor je načrtoval arhitekt Janez Hvala. Delo je izvedel Matija Tominec s pomočjo pridnih moških rok in pod budnim očesom domačega župnika.

V nedeljo, 29. oktobra, je pri župnijski maši upokojeni škof msgr. Metod Pirih spregovoril vsem zbranim o pomenu križa in blagoslovil križev pot z namenom, kot je povedal župnik Srečko Vončina, »da bo to in bodoče občestvo ob tem križevem potu doživljalo ljubezen in usmiljenje, ki nam ju prinaša naš Gospod Jezus Kristus«.

Lovrenc Habe

23 nepozabnih let

Kot je že znano, Kulturno-umetniško društvo Sloga Črni Vrh letos praznuje 70 let. Ob tem so člani tekom leta pripravili več izrednih dogodkov. Vsega tega ne bi bilo, če društvo do jubileja sploh ne bi prišlo. In za to je v ogromni meri zaslužna Marjetka Rupnik, ki je bila predana predsednica društva dolgih 23 let.

Marjetka je s kulturo povezana že od osnovnošolskih let, ko je kot učenka recitala na številnih proslavah, ki jih je organizirala osnovna šola, velikokrat tudi v sodelovanju s KUD Sloga in krajevno skupnostjo. Tako

je nekako samo po sebi nanoslo, da se je po osnovni šoli priključila recitatorjem društva, ki jih je dolga leta vodila učiteljica Marija Čuk. Vsa osnovnošolska leta je bila predana nastopanju in recitiranju na različnih krajih na Črnovrškem; najpogosteje v osnovni šoli in kulturni dvorani, pa tudi pri različnih obeležjih na Črnovrškem. Ne spomni se točno, kdo jo je nagovoril, da bi prevzela delo predsednice črnovrškega kulturnega društva. Izziv je sprejela in bila decembra 1986 imenovana za predsednico.

Ko je delo prevzela, so bile ploščice v črnovrški kulturni dvorani še dokaj sveže položene in tudi oder je bil narejen. Po nekaj letih, ko so člani društva s svojim delom dokazali, da jim gre zaupati, so uspeli preko sponzorjev nabrati denar za nakup blaga, iz katerega so s pomočjo svojih domačih izdelali zastor in zavese, ki jih s pridom uporabljajo in posojajo še danes. Kar pa se kulturnih dejavnosti tiče, so si vsako leto zadali cilje, ki so jih tekom leta skušali uresničiti. »V začetku smo poleg recitacij, ki so nas spremljale preko celega leta, želeli naštudirati igro. Učiteljica Marija Čuk, naša režiserka, nam je predlagala igro Matiček se ženi, ki je bila za nas precejšen zalogaj. Vendar pa smo z voljo in zagnanim delom uspeli. Igro smo večkrat ponovili. To nam je dalo zagona, da smo si dali v plan in vsako leto želeli naštudirati novo igro. To nam je kar nekaj časa uspevalo, saj smo bili res dobra ekipa – igralci in naša režiserka. V letnem programu so bile stalnica razne proslave skozi vse leto: 8. februar, 8. marec, 1. maj, 1. november, 29. november, 22. december ... Nekaterih z osamosvojitvijo Slovenije ni bilo več. Redno smo pripravljali Inventuro za novo leto, pred dvajsetimi leti smo začeli s krajevno pevsko revijo, malo kasneje smo začeli izdajati Časopis Sloga, tudi pustovanje za otroke se je zelo dobro prijelo. Po smrti dolgoletnega člana društva Bernarda Čuka smo v njegov spomin začeli še s prireditvijo Bernardov večer, ki pa je vsako leto drugačen dogodek. Občasno smo prirejali tudi plesne vaje, akcijo zbiranja starega papirja (kasneje so jo povzeli taborniki), tudi pri začetkih miklavževanja je sodelovalo naše društvo; zelo kmalu pa je to organizacijo prevzelo Društvo prijateljev mladine Črni Vrh, ki je ustanovljeno prav za delo z otroki.« Najbolj zadovoljna je, ker se večina prireditev še danes izvaja.

»Svoje delo zares ceniš šele takrat, ko vidiš, da se je prijelo, da so ljudje prireditve vzeli za svoje,« pravi bivša predsednica KUD-a.

Ko pa smo jo povprašali, kateri je njen največji uspeh, je težko izbrala enega: »Bilo jih je več, na katere sem zelo ponosna, lahko rečem, da kar celo obdobje. Pa to niso moji uspehi, pač pa uspehi vseh, ki smo bili takrat člani društva. Veliko dela smo imeli z dvorano: drva, kurjenje, kasneje smo uspeli kupiti nove peči, obnovili smo stranska vrata, jih naredili za vstop in izstop z odra, prepleskali dvorano, zamenjali okno in tako naredili oglasno desko društva, ki pa služi tudi drugim. Največ veselja smo prav gotovo imeli z gledališkimi igrami in mislim, da se prav vsi udeleženci z veseljem spominjamo raznoraznih dogodkov z vaj in gostovanj po okoliških krajih. Velik organizacijski izziv je bila vsakokrat krajevna pevška revija, ampak vedno v veselje nastopajočih in poslušalcev. Tudi zbiranje in pisanje člankov za Časopis Sloga je bilo posebno in zelo pomembno doživetje, saj je v časopisu napisanih ogromno stvari, ki so vsa ta leta zaznamovale dogajanje v naših krajih. Zelo sem vesela, da so se preko našega društva začele tudi nove zgodbe.« S tem je mislila na začetke delovanja MoPZ Pobje, ki so kar nekaj let delovali v okviru KUD Sloga, pozneje pa so šli na samostojno pot.

V vsem tem lepem in dobrem, ki ga je KUD pripravil za krajanke, pa se zagotovo najde tudi kak trn v peti: »Meni je bilo najtežje delo usklajevanje terminov, ali za vaje ali pa tudi za same prireditve. Dogodkov je bilo precej in res ni prav, da bi si z drugimi društvi in organizatorji skakali v lase glede publike. Večina članov društva je delovala še v kakšnem društvu (pri pevcih, smučarjih ...), zato smo se vedno, kolikor se je le dalo, trudili usklajevati termine za razne kulturne, pa tudi športne dogodke tako, da bi si jih lahko ogledalo kar se da največ ljudi.« Za recept, kateri termin je bil najugodnejši za pripravo dogodka, pa sestavin nismo našli: »Nikoli se ne ve, kdaj bo občinstvo in kdaj ga ne bo. Lahko je lep sončen dan in prav zato se ljudje odločijo za sprehod do dvorane in ogled predstave ali pa se prav zato ne odločijo za ogled predstave, saj je lep dan. Nikoli ne moreš natančno vedeti,« je

prepričana Marjetka. »To velja predvsem za gostujoče predstave. Domače prireditve so bile običajno vedno dobro obiskane,« še doda.

Glede na dolgoletne izkušnje pa Marjetka Rupnik opaža, da otroci še kako posnemajo vzorce, ki so jih dobili od staršev, tudi glede obiskovanja in sodelovanja v kulturnem programu: »Če so starši svoje otroke pripeljali na ogled predstav, tudi danes ti otroci pripeljejo svoje v dvorano. Nekatere ljudi redno srečuješ, druge v dvorani vidiš zelo redko ali nikoli. Tako pač je.« Glede števila gledalcev pa Marjetka opaža, da je bilo včasih, 20 ali 30 let nazaj, gledalcev več. »Na premierah iger so bili vedno lepi odzivi, ljudje so pol ure prej čakali na vstop in bili nato v glavnem vedno zadovoljni. Danes se na predstave hodi bolj zadnje minute, gledalcev pa je nekoliko manj. Življenjski tempo je hiter, pa tudi ponudba je velika, saj se danes ni več težko zapeljati v Ljubljano, Gorico ali kam drugam. Včasih smo se premikali bolj počasi (peš, s kolesom ...), a smo imeli več časa.« Kar se tiče gledaliških iger glede na žanr, še vedno kraljuje komedija: »Leta 2003 sem režirala igro z naslovom Včeraj popoldne. Ni bila komedija in smo kar malo s strahom pričakovali odziv ljudi. Pa so jo ljudje zelo lepo sprejeli. Imela je globoko sporočilo in v veselje mi je bilo, da so ljudje še nekaj časa potem debatirali o njej. To pomeni, da je bila vsebina aktualna in je ljudem dala misliti,« dodaja.

Zdaj pa se za hip vrnimo k začetku. Ko je Marjetka Rupnik prevzela vodenje KUD Sloge, je režirala učiteljica Marija Čuk, pozneje pa je tudi režijo prevzela Marjetka, kar ji sicer ni bilo najbolj všeč, saj je raje igrala, kot režirala: »Takrat ni bilo drugega, ki bi to delo prevzel, pa mi ni ostalo nič drugega. Režiser je nujen, brez njega ni nič. Vse znanje, ki sem ga pri tem uporabila, sem dobila od učiteljice Marije Čuk, ki je igre režirala pred mano, pa tudi igralci sami so veliko pomagali.« Ob vprašanju, kako so se v ekipi razumeli, se ji je narisal nasmešek: »Fino je bilo! Resda smo imeli vaje tudi v zmrznjeni dvorani in da smo se ogreli samo v pavzi, ko smo stali okrog peči, ampak ni nam bilo težko. Prav vseh in vsakega posebej se rada spomnim; in nekateri so aktivni še danes. Lepo smo se ujeli, vložili veliko truda in časa, pa tudi zabavali smo se.

foto: arhiv Marjetke Rupnik

Najlepše je bilo, ko si videl, da so bili tako publika kot tudi igralci po končani predstavi zadovoljni. To poplača vse.«

Marjetka Rupnik je leta 2007 prejela priznanje Sveta KS Črni Vrh in leto kasneje še občinsko nagrado. »Zelo sem ponosna na obe. Ne toliko zaradi nagrade same, pač pa zato, ker mi to daje vedeti, da smo v društvu delali dobro in prave stvari, da so ljudje vzeli dogodke, ki smo jih organizirali, za svoje in da so opazili tudi tisto delo, ki ni bilo vidno na odru.« Ob tem je povedala, da pri KUD-u nikoli niso organizirali velikih dogodkov, ki bi privabljal ljudi iz ostalih krajev v občini ali širše v Črni Vrh, pač pa so se osredotočili na lokalno dogajanje. Največ dogodkov hkrati so priredili pred dvajsetimi leti, ko so ob 50-letnici društva pripravili mesec različnih kulturnih dogodkov.

Leta 2010 pa je prepustila vajeti mlajši generaciji, tedaj jo je nasledila Tatjana Fajdiga: »Bilo je nepozabnih

23 let. Res lepo obdobje, s številnimi zanimivimi pripetljaji,« je povedala Marjetka in dodala: »Bila so bolj in manj aktivna leta. A po triindvajsetih letih sem dobila občutek, da sem se iztrošila, da mogoče manjka novih idej in energije. Zato je bil skrajni čas, da prepustim vajeti drugim, da gre društvo naprej. Kar nekaj časa sem iskala nekoga, ki bi bil pripravljen voditi društvo naprej, in sem hvaležna Tatjani, da je to delo sprejela,« je še povedala in pripomnila, da ji tudi sedaj, čeprav ni več predsednica, ni vseeno za društvo. »Ne bojim se, da bi društvo prenehalo z delovanjem, saj vidim delo sedanjih članov. Veseli me, da je Črni Vrh tako bogat s kulturo. In kot vse kaže, bo tako še naprej,« je optimistično napovedala Marjetka, ki jo, po mnenju sedanjega upravnega odbora društva, odlikuje tudi dosledno delo na področju društvene blagajne in beleženja vseh dogodkov, ki so jih preko društva (so) organizirali v vseh teh letih. Zato je danes društveni arhiv poln zanimivih in nostalgичnih zapisov, ki z leti že dobivajo pravo vrednost.

Marjetka Rupnik je za črnovrško kulturo naredila ogromno; samo pomislimo lahko, koliko ur dela je bilo vloženega v delovanje društva. Tega se zavedajo domala vsi člani Kulturno-umetniškega društva Sloga, zato je Marjetka na osrednji prireditvi ob praznovanju 70-letnice društva prejela naziv častne članice.

Katarina Rudolf

»Dviga plamen se iz ognja taborišča našega!«

Dviga plamen se iz ognja taborišča našega, ki pod goro mirno spava sredi gozda temnega. Taborniki Čete Črni Vrh smo se v letošnjem letu prvič skupaj podali na nepozabno dogodivščino. Med 16. in 18. junijem smo se odpravili na taborjenje v kočjo na Pšenku. Vreme nam je bilo zelo naklonjeno, zato smo večino aktivnosti izvajali na prostem. Taborniki so se med seboj pomerili v orientaciji, nogometu ter čisto sami so poskusili iz pečk posejati lubenice, hruške in jabolka. Bomo videli čez par let, ali je bila setev uspešna. Da pa v želodčkih ni preveč krulilo, je poskrbel naš glavni kuhar Robert Rupnik. V soboto zvečer je sledil pomemben trenutek

za vse nove tabornike, saj jih je čakal taborniški krst in podelitev rutke. Poleg taborjenja smo se lansko leto ponovno pridružili čistilni akciji, ki je potekala pod vodstvom krajevne skupnosti. Odpravili smo se tudi na obisk k lovcem v lovski dom. Tam nam je gospod Slavko Rupnik razkazal dom in nam pokazal čisto pravega medveda.

V novo šolsko leto smo v septembru zakorakali z organizacijo propagandnega tabora. Tabor se je odvijal na šolskem igrišču. Na propagandnem taboru so se lahko taborniki in vsi ostali preizkusili v ajanju. To je ena izmed taborniških iger, v kateri sodeluje pet oseb. Najprej je potrebno iz lesenih kolov napraviti črko A. Nato pa se nekdo povzpne na prečko, ostale štiri osebe pa s pomočjo dolgih vrvi poskrbijo, da se tekmovalec ne zvrne naprej ali nazaj. Tekmovalec mora nato prehoditi določeno razdaljo. To pa stori tako, da mu dve osebi s pomočjo vrvi ob straneh pomagata pri hoji in ga tako vlečeta naprej. Naloga tekmovalca na prečki pa je ta, da se ziba levo in desno ter pazi, da ne pade s prečke. Poleg ajanja smo pripravili še delavnico,

foto: Katarina Rudolf

kjer so si lahko taborniki okrasili lesene ščipalke in si jih pripeli na rutko, preizkusili so še v taborniškem frizbiju in v igri z vrvjo.

V novembru smo vodniki skupin organizirali motivacijski vikend na Pšenku, kjer smo pripravili letni plan z akcijami in se dogovorili glede dela po skupinah. Leto 2018 bo pestro in zanimivo.

Z naravo k boljšemu človeku!

Pisma

Ko si starejši, rad brskaš po zgodovini svoje družine, najdeš predmete, ki so jih hranili zaradi spominov. Pod roko so mi prišla pisma dopisovanj starih staršev, mame, tet. In se čudiš, kako so lahko ...

Bili so običajna kmečka družina, oče, mati in devet otrok. Najstarejša Vera se je pred dobrim letom poročila, sin Avgust se je s partizani potikal po hosti, devetnajstletni France je zaključeval malo semenišče. Doma so ostali šestnajstletna Tinca, štirinajstletna Francka, trinajstletna Minka, desetletni Peter, sedemletna Ivanka in štiriletni Jakob.

Dan se je običajno začel. Svoje jutranje naloge so opravili, Tinca je s pretvezo, da gre v jamo po krompir, skrivaj vzela knjigo in šla tja brat, ostali so se potikali po hiši. S kuhinjskega okna je očeta pritegnil pogled na vojaško kolono, ki se je počasi pomikala po ravnini. »Le kam so tokrat namenjeni?« se je vprašal oče.

Vstavili so se pred njihovo hišo. Govorjenje in vpitje je preglasilo Tinčino branje, postala je pozorna, kaj se pri hiši dogaja! Hitro se je pridružila ostalim, ki so pred vojaki v strahu trepetali. Začudenemu očetu so molili pod nos neki dokument, da se morata oče in mama zglasiti na komandi v Idriji. Italijanski vojaki so z vpitjem preplašeno družino iz hiše podili ven, pobrali nekaj hrane, preobrnilo posteljnino, pohištvo, iz hleva izgnali živali.

Oče se je skrušen spraševal: »Kaj je narobe, le kaj smo zagrešili?« Prosil je, če se lahko preoblečeta, vzameta obleko s seboj, pa niso dovolili. Njegove zadnje besede, ki so jih otroci slišali, so bile: »Pred 53 leti sem se rodil brez vsega, danes, na moj rojstni dan, moram gol od hiše!« Nihče od družine ni niti slutil, da se zadnjič vidijo, oče je s pogledom objel domačijo in svoje otroke. Fašisti so zaklenili hišo, vzeli ključ, očeta in mamo odpeljali v Idrijo, zbegani otroci so zbežali k poročeni sestri.

Nekaj dni so bili pri njej, nato so se skrivaj začeli občasno vračati, bali so se vlomov. Stari oče je pri fašistih izprosil, da so vrnili ključ od hiše in otroci

so se vrnili domov.

Bili so sami, niso vedeli, kaj je s starši. Iz Idrije je prišla vest, da so jih po nekaj dnevih obsodili in odpeljali v Italijo v taborišče. Tam so ju ločili, mamo so namestili v Frascetti, očeta pa v Lavorno.

Začela so romati pisma. Prvo je prispelo od mame, skrbelo jo je, kako jim je. Otroci so pridno pisali nazaj. Mati jim je naročala, kako in kaj naj delajo. Bližala se je pomlad, otroci so pisali, kaj vse so že naredili, kdo jim kaj pomaga. »Vreme imamo bolj slabo sedaj, nekaj krompirja smo danes sadili na repišču dol za hišo, je že vse zeleno, pšenico smo sejali na treh njivah, korenje tam, kjer smo imeli včasih zelnik. Danes režejo kar tri krompir, teta Viktorija, teta Klančarica in teta Sedejka.«

Težko jim je bilo v tistih časih, dnevi so kar tekli, delo, vse se je moralo odvijati času primerno. Starejša sestra Vera jih je nadzirala in jim svetovala. Tudi stari oče je bil blizu za kašen nasvet in pomoč. Francka piše: »Ne zamerite mi skromni pisavi, ker slabo pišem, pri nas imamo zdaj dva zajčka, ki smo jih prinesli od strica Sedeja, muca ima štiri mlade. Vas pozdravlja vaša Francka.«

Minevali so dnevi, tedni, oče in mama sta končno vzpostavila stike in zaskrbljeni mož piše ženi spomine na otroke: »Jakob (najmlajši) mi je lep spomin naredil, ko mi je eno širnico iz čevlja vzela, kadar si tisto nogo obuvam, se spomnim na bogo bitje brez očeta, matere in vsi mali, kaj bo le, če ne bo drugače, kako bodo drva napravili in to in ono.«

Mama Marija odgovarja: »Potolažena sem, ker si tudi ti tu in da mi še z dobro korajžo pišeš. Kolikrat sem premišljevala, kako to ostaneš, ko se spominjaš na svojo lepo živino, ki ne vem, če bomo imeli še kdaj tako, torej le zaupajmo v božjo pomoč, saj je tudi Job veliko imel in je prišel ob vse in je bolan ležal na gnoju, pa mu je bilo vse povrnjeno, da je imel še več. Želim si, da bi imeli toliko, da bi pošteno živeli in da bi otroke

pošteno vzgojili. Le kako delajo in se trudijo. Francelj mi je pisal, da je suh kot trska, pa mu drugi pravijo, da je prav, naj le korajžno naprej dela, važno, da je zdrav. Tinca mi bolj malo piše in vedno le slabi, roke se ji tresejo od samega trpjenja.«

Življenje je kljub vojni ubiralo svoje poti. Med poletjem v mesecu juliju je bilo prvo sv. obhajilo, ki ga je bila deležna tudi Ivanka, ki je ta čas priprave bila pri sestri Veri. Vera je poskrbela, da je bila Ivanka primerno napravljena in tako opisala mami: »V nedeljo 11. bo prvo sveto obhajilo, šla bo tudi Ivanka, je zelo vesela, pravi, da bo prosila Jezusa, da bi se kmalu ata in mama vrnila domov. Obleko bomo popravili tisto, ki je imela Francka, ravno danes je imela priti mojškra, sedaj jo še ni bilo, ko je slabo vreme.«

Župnik Kobal Ivan, domači dušni pastir, je občutil trpljenje naroda, duhovno skrbel za uboge zapornike, spodbujal jih je z besedami, ki jim je vlivalo upanja. Tako se je mama razveselila njegovih pisanih besed: »Gospod župnik nam je tudi napisal eno tako lepo pismo, da nas je vse ganilo, tudi druge iz drugih krajev so ga radovedno čitale in hvalile. Kako nam dobro pride kaj tacega. Res smo mu hvaležni.«

Dostikrat se je mama spraševala, kako le preživijo, saj vse sproti poberejo iz shramb in hleva, enkrat fašisti, drugič partizani. Spraševala se je, če kaj vrnejo: »Ali so zabelo dali kaj nazaj, kot so enkrat pravili, kaj pa rjuhe in drugo robo. Priporočam, da le pazite do zdravja, če je le mogoče ne preveč stradati, če imate jajčka, raje snejte, da boste imeli več moči.«

Tako so potekale pisemske poti poročanj in nasvetov vse do kapitulacije Italije, ko se je po sedmih mesecih mama vrnila domov. Očeta so iz italijanskega taborišča pod pretvezo, da jih peljejo v Avstrijo delat, odpeljali v Mauthausen in tam je 6. 1. 1944 umrl. Nikoli več ni stopal po svojih poljih, osiromašen hlev je pogrešal gospodarja, najbolj so ga pogrešali otroci. Življenje je teklo dalje, vojne še ni bilo konec. Bilo je še mnogo, mnogo težkih preizkušenj.

Sonja Habe

NA NAPAČNI STRANI

Globoko v gozdu
je grob mladega vojaka.

Mlad, naiven,
ni vedel, kaj ga čaka.

Nekoč je ljubil
domovino,
mamo, očeta,
zaspal v naročju
žene, dekleta.

Daleč stran od
svojega doma
ga je zadelo,
v smrtnem boju
življenje ga objelo.

Nad njim
sonce, modro nebo,
šum dreves in
glas sovražnikov.
Za hip še svoje je uzrl,
v mislih jih poljubil in umrl.

Nekdo ga je pogrešal,
jokali so za njim,
le kdo,
kdo ve, kdo ve ...
Bil je žrtev vojne,
bil je na napačni strani.

Krog življenja

Življenje najbolje uporabimo, če ga porabimo za nekaj, kar traja dlje kot življenje samo.
(William James)

V letu 2017 smo se na Črnovrški planoti razveselili 14 novorojenčkov. Rodili so se Zarja, Matic, Lucija, Gema, Kristina, Jasmina, Anastasia, Jure, Ajda, Astien, Peter, Marina, Sofija in Simon.

V letošnjem letu smo se poslovili od 7 sokrajanov. Umrli so Marjan Zajec, Frančiška Rudolf, Pavel Rupnik, Marija Gostiša, Frančiška Leskovec, Vincenc Čibej in Slavica Rupnik.

Podatki so bili zbrani 15. decembra 2017.

Veliko se dogaja v KUD-u ... Kaj vse se dogaja?

V preteklem letu mi je večkrat prišlo na uho, da niste vedeli, kaj vse smo pripravili v KUD-u. Dogodkov je bilo res kar precej, tudi veliko novih, in na vse smo vas predčasno povabili. Objavljali smo na najmanj treh mestih in tako bo tudi ostalo:

1. na oglasni deski pred dvorano – posodabljammo na 14 dni
2. na spletni strani www.crnivrh.eu – v stolpcu desno pod rubriko »Prireditve«
3. na facebook strani KUD Sloga Črni Vrh

Vabila po pošti bomo pošiljali samo v primeru, ko bomo organizirali več stvari hkrati. Lahko pa mi pišete (lovrenc.habe@gmail.com) in dodal vas bom v skupino na elektronski pošti – vabila boste tako dobivali tudi tja. Ostali pa, ko greste v trgovino, se sprehodite še 15 korakov proti bivši pošti in ničesar ne boste več spregledali!

Idrija
DZ-SP 908
ČASOPIS
2017

908 (497.4 Črni Urh nad Idrijo)

0 10 126954 , 1

COBISS

